

PREDSTAVITEV RAZISKAVE O DOSTOPNOSTI FINANČNIH VIROV ZA PODJETJA 2014

Tudi v 2014 smo izvedli raziskavo o dostopnosti finančnih virov za podjetja. Namen raziskave je bil pridobiti mnenje podjetij o financiranju v Sloveniji. Pri tem smo se osredotočili na mala in srednja podjetja (MSP) ter štiri dejavnosti (industrija, gradbeništvo, trgovina in storitve).

Vprašalnik v 2014 je bil podoben vprašalniku v letu 2013. Razlika med njima je bila v tem, da smo dejavniki lizing, odkup kratkoročnih terjatev in faktoring izločili iz dejavnika drugega zunanjega financiranja ter ga v vprašanih prikazali posebej. Naš vprašalnik je tudi podoben vprašalniku ECB. Vprašalnik BS smo skrajšali v prvem delu, kjer sprašujemo o lastnostih podjetja. V drugem delu ankete, ki se nanaša na vprašanja o financiranju, smo dodali vprašanja o razlogih zavrnitve vloge ter kje in pri koliko ustanovah so vprašani zaprosili za sredstva. Tretji del vprašalnika, v katerem podjetja sprašujemo o pričakovanjih, je nespremenjen. Vprašalnik je prikazan v Prilogi 1.

Na spletnem mestu smo vprašalniku dodali vprašanje *Vpišite, če bi želeli še kaj dodati k svojim odgovorom oziroma k anketi*. Mnenja podjetij objavljamo v Prilogi 3.

Za raziskavo smo definirali reprezentativni vzorec po velikosti podjetja in dejavnosti podjetja. Enote v okviru stratumov so bile izbrane naključno. Pri izbiri enot v vzorec smo zahtevali, da je najmanjše število enot v stratumu 30 in da mora biti število zaposlenih pri mikro podjetjih večje od štiri.

V vzorcu je bilo 2.977 podjetij. Odgovorilo je 944 podjetij, kar pomeni, da je bila stopnja odgovora 31-odstotna. Zaradi majhnega števila odgovorov mikro podjetij (15 %) njihovih podatkov pri analizi ne moremo uporabiti. Podatke smo utežili in preračunali na populacijske vrednosti, pri tem smo predpostavljali, da so podjetja, ki so odgovorila na anketo, podobna podjetjem, ki se niso odzvala. Če ta predpostavka ne drži, potem so preračunani podatki napačni. Podrobnejše poročilo o vzorcu je v Prilogi 2.

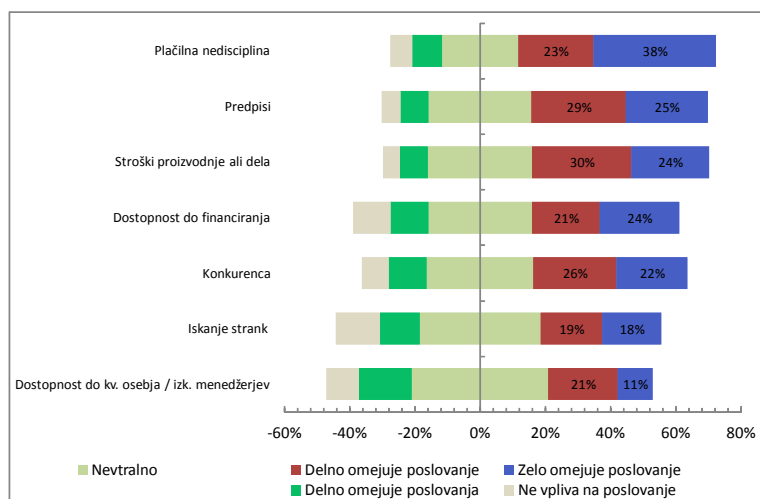
Najpomembnejše ugotovitve

- V 2014 so mala in srednja podjetja (MSP) najbolj omejevala plačilna nedisciplina, sledijo stroški proizvodnje ali dela, predpisi, konkurenca in dostopnost do financiranja.
- MSP so v 2014 imele večje potrebe (povpraševanje) po zunanjih virih financiranja kot v 2013, vložila pa so manj vlog za bančne vire in več za drugo zunanje financiranje. Skupna uspešnost podjetij (dobijo vsaj del sredstev) je bila za bančne vire v 2014 nižja kot v 2013, medtem ko je bila za druge vire višja.
- V 2014 MSP manj negativno kot v 2013 ocenjujejo stanje v okolju, poslovne partnerje (banke, državo, druga podjetja), medtem ko pozitivno ocenjujejo stanje svojega podjetja (dobičkonosnost in lastniški kapital).
- MSP ocenjujejo, da se naslednje leto stanje na področju dostopnosti do virov financiranja ne bo spremenilo.
- Pogoji po dejavnostih so v 2014 bolj izenačeni kot v preteklem letu, opazno je izboljšanje tudi za podjetja v dejavnosti gradbeništvo.
- Velika podjetja ocenjujejo stanje na področju financiranja bolje kot MSP.
- Skupna finančna vrzel ostaja tudi v 2014, vendar je nižja kot v letih 2012 in 2013.

Vpliv na poslovanje

Plačilna nedisciplina (61 %) je za MSP dejavnik, ki najbolj omejuje njihovo poslovanje¹. Sledijo stroški proizvodnje ali dela (55 %), predpisi (54 %), konkurenca (48 %) in dostopnost do financiranja (45 %).

Slika 1: Najbolj pereči problemi za MSP v Sloveniji

Vir: Anketa BS.

Če razvrstimo vpliv na poslovanje samo po najbolj omejujočem dejavniku (modri stolpec, slika 1), **med leti² ni bistvenih razlik.** Na prvem mestu je plačilna nedisciplina, sledijo predpisi, dostopnost do financiranja, stroški proizvodnje ali dela in konkurenca. **Značilna je rast vpliva predpisov na poslovanje, v 2014 so na drugem mestu, medtem ko so bili v 2011 na šestem.**

Tabela 1: Mesto posameznega dejavnika za MSP med letoma 2011 in 2014

Dejavnik/mesto	2011*	2012	2013	2014
Plačilna nedisciplina	-	1	1	1
Dostopnost do financiranja	1	2	2	3
Stroški proizvodnje ali dela	4	3	4	4
Predpisi	6	4	3	2
Konkurenca	3	5	5	5
Iskanje strank	2	6	6	6
Dost. kval. osebja ali izkušenih menedžerjev	7	7	7	7

Vir: Anketa BS. Podatki za 2011 so vključevali tudi kategorijo »ostalo«.

Kot je razvidno iz tabele 2, je za MSP v **vseh dejavnostih** plačilna nedisciplina najbolj omejujoč dejavnik, dostopnost do financiranja je na drugem mestu za dejavnosti industrije in gradbeništva, medtem ko je ta dejavnik za dejavnosti trgovine (6) in storitev (5) manj pomemben. Za trgovino je na drugem mestu konkurenca, za storitve pa so to stroški proizvodnje ali dela. Na tretjem mestu so za vse dejavnosti predpisi, razen za trgovino, kjer so to stroški proizvodnje ali dela.

¹ Upoštevamo odgovore zelo in delno omejuje poslovanje.

² Primerjava med leti 2014, 2013 (2012) in 2011 je otežena. V 2011 so podjetja lahko izbrala samo najbolj omejujoč dejavnik, se pravi modri stolpec v sliki 1. V 2012 in 2013 smo v vprašalnik dodali dejavnik plačilna nedisciplina in ponudili možnost, da podjetja za vsak dejavnik izberejo, kakšen vpliv ima na poslovanje (zelo, delno, nevtrarno, ne vpliva). V 2014 so reševalci izbirali vpliv na poslovanje na skali od 1 do 5, pri čemer je 1 pomenila, da zelo vpliva na poslovanje, 3 nevtrarno in 5 ne vpliva na poslovanje. Po najbolj omejujočem dejavniku stvar tudi razvrstimo in s tem dosežemo medletno primerljivost.

Tabela 2: Podrobni podatki po dejavnosti o zelo omejujočemu dejavniku poslovanja za MSP

Dejavnik/mesto	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP
Plačilna nedisciplina	40%	49%	37%	30%	38%
Dostopnost do financiranja	32%	31%	15%	18%	24%
Stroški proizvodnje ali dela	25%	21%	22%	25%	24%
Predpisi	28%	26%	22%	24%	25%
Konkurenca	21%	23%	23%	21%	22%
Iskanje strank	18%	18%	19%	18%	18%
Dostopnost kvalificiranega osebja ali izkušenih menedžerjev	11%	20%	6%	8%	11%

Vir: Anketa BS.

V 2014 so **velika podjetja** na prvo mesto ponovno postavila dostopnost do financiranja, na drugo stroške proizvodnje ali dela, sledili so predpisi in konkurenca. Plačilna disciplina, ki je za MSP najpomembnejši dejavnik, je za velika podjetja manj pomembna (peto mesto).

Tabela 3: Mesto posameznega dejavnika za velika podjetja od 2011 do 2014

Dejavnik/mesto	2011*	2012	2013	2014
Dostopnost do financiranja	3	5	1	1
Konkurenca	2	2	3	4
Predpisi	5	6	2	3
Plačilna nedisciplina	-	3	4	5
Stroški proizvodnje ali dela	1	1	5	2
Iskanje strank	4	4	6	6
Dost. kval. osebja ali izkušenih menedžerjev	7	7	7	7

Vir: Anketa BS. Podatki za 2011 so vključevali tudi kategorijo "ostalo".

V **evroobmočju**³ (glej tabelo 4) so za MSP najbolj pereči **iskanje strank, dostopnost do kvalificiranega osebja ali menedžerjev in predpisi**. Tudi velika podjetja v evroobmočju na prvo mesto postavljajo iskanje strank, na drugo konkurenco in na tretje dostopnost do kvalificiranega osebja ali menedžerjev.

Tabela 4: Podrobni podatki po dejavnosti in velikosti podjetja v evroobmočju o najbolj perečem problemu

%	Veliko	MSP	Mikro	Majhno	Srednje
Iskanje strank	23	20	19	20	23
Konkurenca	18	14	14	14	15
Dostopnost do financiranja	11	13	15	13	11
Stroški proizvodnje ali dela	13	13	13	13	13
Dostopnost kval. osebja ali izkušenih menedž.	16	16	14	19	18
Predpisi	14	15	15	15	15

Vir: ECB.

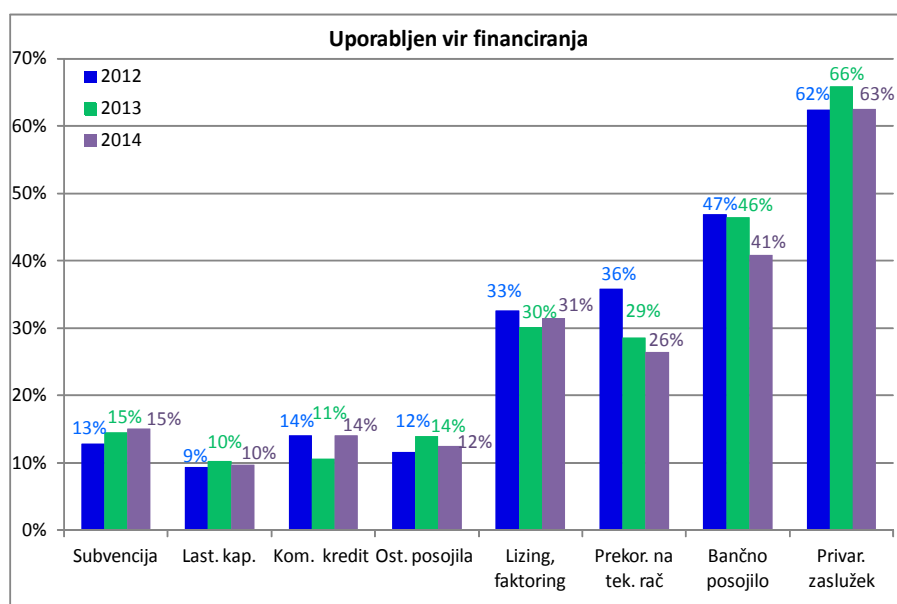
³ Anketa ECB je polletna; upoštevali smo anketo, ki se nanaša na obdobje od aprila do septembra 2014. Gre za *Survey on the access to finance of SMEs in the euro area* (<http://www.ecb.int/stats/money/surveys/sme/html/index.en.html>).

Pregled virov financiranja v podjetjih

Podjetja za svoje financiranje uporabljajo notranje ali zunanje vire financiranja. Notranji viri financiranja so privarčevani zaslužek ali prodaja sredstev, lastniški kapital, vsi drugi pa so zunanji viri financiranja, od tega sta nas posebej zanimala bančna vira zunanjega financiranja – bančno posojilo in prekoračitev tekočega računa.

V Sloveniji se MSP večinoma financirajo s privarčevanimi zaslužki, bančnim virom in lizingom, razlike med leti so majhne. V 2014⁴ so bili najpomembnejši viri financiranja: (i) privarčevani zaslužek, prodaja sredstev (63 %), (ii) bančno posojilo (41 %), (iii) lizing, odkup kratkoročnih terjatev in faktoring (31 %) ter (iv) prekoračitev na tekočem računu (26 %). Dolžniško financiranje podjetij je nepomembno.

Slika 2: Uporabljeni viri financiranja MSP med letoma 2012⁵ in 2014

Vir: Anketa in preračun BS.

V 2014 uporaba virov financiranja MSP v gradbeništvu ne odstopa več, kot je v preteklih letih. MSP v gradbeništvu se financirajo zelo podobno kot v storitvenih dejavnostih: oboji se večinoma financirajo s privarčevanimi zaslužki (67 %), manj kot druge dejavnosti pa z bančnim posojilom (39 % oz. 34 %). MSP v gradbeništvu (32 %) bolj kot druge dejavnosti (v povprečju 26 %) uporabljajo dejavnik prekoračitve na tekočem računu, kreditno linijo, negativno stanje na tekočem računu.

Velika podjetja uporabljajo podobne vire financiranja kot MSP: privarčevane zaslužke in prodajo sredstev (66 %), več v primerjavi z MSP pa uporabljajo bančna posojila (56 % v primerjavi z 41 %).

ECB je v 2014 spremenila vprašalnik in je spraševala o pomembnosti posameznega dejavnika. V tem primeru so podatki **evroobmočja za bančne vire** bolj podobni slovenskim. Bančna posojila so pomembna za 61 % MSP v evroobmočju, medtem ko je prekoračitev na tekočem računu pomembna za 53 % MSP. Pomembni so tudi lizing (45 %), subvencije (35 %) in komercialni krediti (31 %). **Bistveni razliki sta še vedno večji pomen privarčevanega zaslužka in prodaje sredstev v Sloveniji**

⁴ Od 2012 smo podjetja že na začetku vprašali, ali so zaprosila za zunanji vir financiranja. Če niso, smo jih vprašali o razlogu, zakaj jih niso, in končali anketo. V 2011 so na to vprašanje odgovarjala vsa podjetja.

⁵ Zaradi primerjave z anketo v 2011 smo popravili podatke od 2012, tako da smo med privarčevani zaslužek dodali odgovore tistih podjetij, ki niso zaprosila za zunanje financiranje (peto vprašanje) in so pri tem navedla, da imajo dovolj notranjih virov (šesto vprašanje). Pri izračunu strukture smo upoštevali vsa podjetja, ker so v 2011 na to vprašanje odgovarjala vsa podjetja.

(63 %) kot v evroobmočju (24 %) ter uporaba komercialnih kreditov (Slovenija 14 %; evroobmočje 35 %).

MSP ne zaprosijo za zunanje vire financiranja, ker imajo dovolj notranjih virov. Ta razlog je v 2014 navedlo 46 % MSP, kar je za 2 odstotni točki manj kot v 2013. Omejitve zunanjega financiranja (med modrima črtama v tabeli 5) je v letu 2014 izbralo za 6 odstotnih točk manj podjetij kot v letu 2013.

Tabela 5: Razlogi, da podjetja niso zaprosila za zunanje financiranje

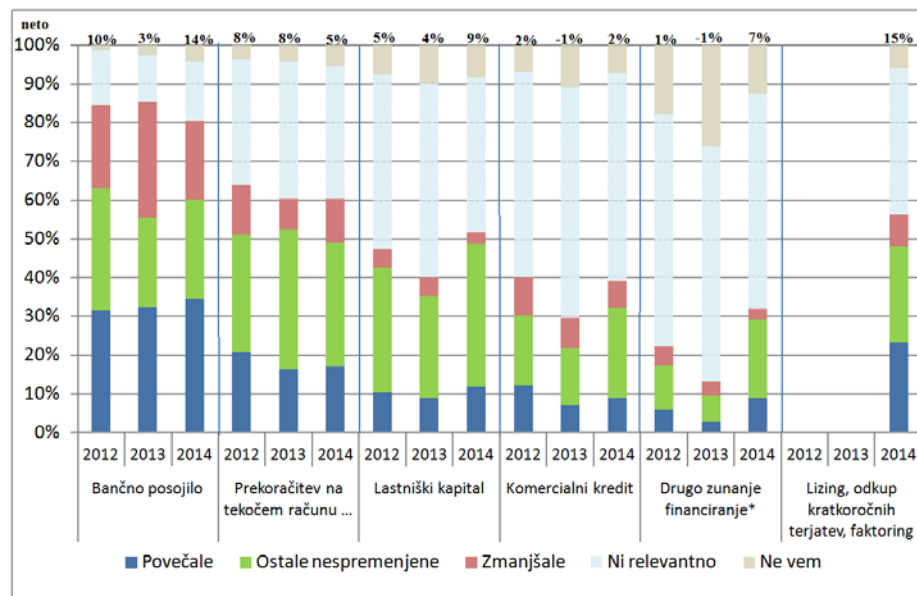
2014	Veliko	MSP	Srednje	Malo
NISO zaprosili za zunanje vire financiranja	44%	46%	47%	46%
Razlog, da niste zaprosili za zunanje financiranje?				
Imamo dovolj notranjih virov (privarčevani zaslužek, prodana sredstva).	37%	52%	56%	51%
Investicijski projekt je bil odložen.	2%	6%	6%	7%
Zaradi možne zavrnitve prošnje za zunanje financiranje.	13%	3%	7%	3%
Postopek za odobritev zunanjega financiranja preveč kompleksen.	0%	5%	2%	5%
Stroški financiranja so previsoki.	0%	9%	3%	10%
Zahteve bank po zavarovanju posojila so bile nesprejemljive.	0%	7%	5%	7%
Podjetje je bilo dokapitalizirano.	7%	1%	0%	1%
Ostalo	41%	18%	22%	17%

Vir: Anketa BS. Podjetja, ki niso zaprosila za zunanje financiranje.

Povpraševanje po zunanjem financiranju

V 2014 so MSP najbolj povečali neto⁶ potrebe (povpraševanje) po lizingu, odkupu kratkoročnih terjatev in faktoringu (15 odstotnih točk) ter posojilu (14 odstotnih točk). Manj pa so se povečale potrebe po drugih virih financiranja.

Slika 3: Sprememba v povpraševanju po zunanjem financiranju

Vir: Anketa BS. MSP, ki so zaprosila za zunanje financiranje. *Drugo zunanje financiranje v 2014 ne vsebuje lizinga.

V 2014 sta se dejavnostma **industrije** in **gradbeništva** bolj povečale potrebe (povpraševanje) po zunanjih virih financiranja kot pa drugima dvema dejavnostma (trgovine in storitve).

⁶ V grafikon smo dodali podatke o neto spremembi, ki meri razliko med odgovori povečal in odgovori zmanjšal.

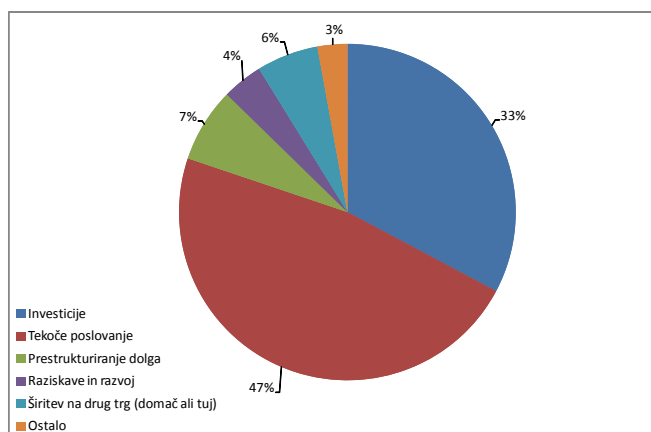
Velikim podjetjem so se v 2014, drugače kot MSP, zelo zmanjšale potrebe (povpraševanje) po bančnih posojilih (19 odstotnih točk), za manj pa so se zmanjšale potrebe (povpraševanje) po prekoračitvi na tekočem računu (2 odstotni točki) in lizingu (5 odstotnih točk). Zelo so se povečale (potrebe) povpraševanje po lastniškem kapitalu (24 odstotnih točk), potrebe po drugih virih financiranja pa so se povečale za manj: komercialni krediti (1 odstotno točko) in drugo zunanje financiranje (3 odstotne točke).

V **evroobmočju** so se MSP najbolj povečale neto potrebe po komercialnem kreditu (12 odstotnih točk), prekoračitvi na tekočem računu (11 odstotnih točk), medtem ko so se potrebe po drugih virih povečale manj, na primer po bančnem posojilu za 1 odstotno točko.

Namen porabe sredstev

MSP so sredstva namenili predvsem za tekoče poslovanje (47 %) in investicije (33 %). Preostali nameni so bili manj pomembni, kar je razvidno iz spodnjega grafikona. Velikih razlik med leti ni.

Slika 4: Namen porabe sredstev MSP

Vir: Anketa BS. MSP, ki so zaprosila za zunanje financiranje.

Po **dejavnostih** izstopata gradbeništvo in trgovina, ki več sredstev namenita tekočemu poslovanju v primerjavi s povprečjem (tabela 6). V 2014 je opazen tudi velik delež sredstev za investicije v dejavnosti gradbeništvo.

Tabela 6: Uporaba sredstev v MSP po dejavnostih.

	MSP				Skupaj
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	
8) Kaj je (bil) poglavitni namen uporabe sredstev?	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Investicije	35%	41%	23%	33%	33%
Tekoče poslovanje	37%	54%	61%	49%	47%
Prestrukturiranje dolga	11%	0%	9%	5%	7%
Raziskave in razvoj	6%	0%	0%	6%	4%
Širitev na drug trg (domač ali tuj)	10%	3%	3%	5%	6%
Ostalo	2%	3%	4%	3%	3%

Vir: Anketa BS. MSP, ki so zaprosila za zunanje financiranje.

Velika podjetja so sredstva porabljala zelo podobno kot MSP, največ so jih namenila tekočemu poslovanju (37 %), investicijam (37 %) in prestrukturiranju dolga (19 %).

BS z **anketo bank** o povpraševanju po posojilih nefinančnih družb⁷ (v nadaljevanju: anketa bank), spremlja posojilodajalce. Anketa bank je v prvi polovici 2014 prvič pokazala večjo razliko med podatki anket, predvsem za posojila za tekoče poslovanje, kjer je bil delež po podatkih bank samo 35,9 %, medtem ko je bil delež za posojila za prestrukturiranje 28,3 %. Delež posojil za investicije je bil po anketi bank 29,4 % in je zelo blizu podatkov iz ankete podjetij.

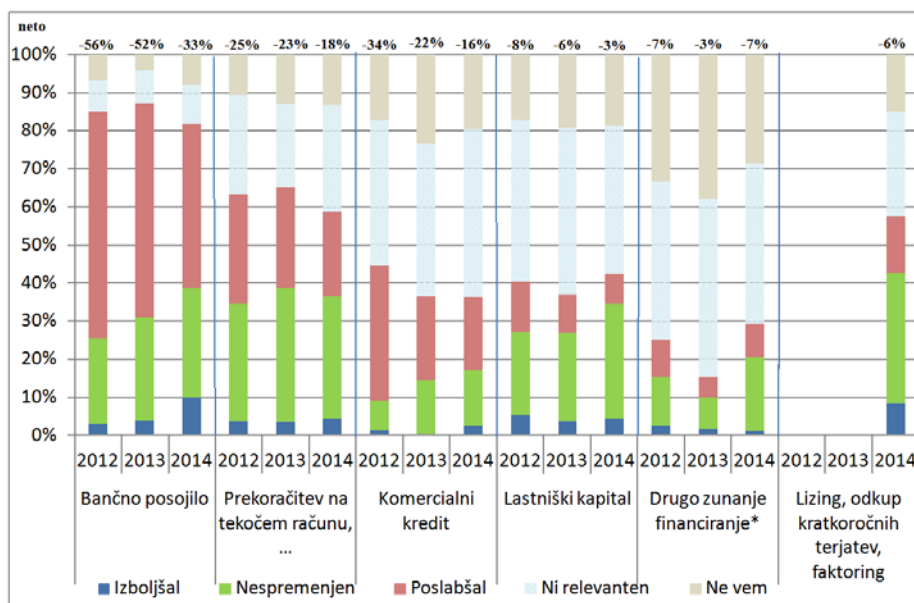
Dostopnost zunanjega financiranja in dejavniki, ki vplivajo nanj

Dostopnost do zunanjega financiranja je pomembna s stališča financiranja podjetja, odvisna pa je od številnih dejavnikov, ki vplivajo na zunanje financiranje. Dejavnike lahko razdelimo na gospodarsko stanje, dejavnike, odvisne od samega podjetja, ter na odnos poslovnih partnerjev in posojilodajalcev do podjetja.

Dostopnost do zunanjega financiranja

Tudi v 2014, podobno kot v preteklih dveh letih, MSP negativno ocenjujejo dostopnost do zunanjega financiranja, vendar se število negativnih odgovorov zmanjšuje. Dostopnost (neto) se je najbolj poslabšala na bančnih virih (na bančnem posojilu za 33 odstotnih točk in prekoračitvi na tekočem računu za 18 odstotnih točk) in komercialnih kreditih (za 16 odstotnih točk).

Slika 5: Sprememba dostopnosti do zunanjega financiranja MSP

Vir: Anketa BS. MSP, ki so zaprosila za zunanje financiranje. * Drugo zunanje financiranje v 2014 ne vsebuje lizinga.

Večjih razlik med **dejavnostmi** pri ocenjevanju dostopnosti do virov financiranja ni. Gradbeništvo, ki je v preteklih letih odstopalo in dostopnost do zunanjih virov financiranja ocenjevalo slabše od povprečja, ne odstopa več.

Velika podjetja so odgovorila podobno kot MSP za bančne vire: neto poslabšanje za posojilo in prekoračitev na tekočem računu (19 odstotnih točk). Dostopnost do drugih virov pa so ocenjevala

⁷ Ankete o povpraševanju po posojilih nefinančnih družb po dejavnostih so objavljene na <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?MapaId=223>. Podatki med anketama niso popolnoma primerljivi. V anketi podjetij sprašujemo o potrebah po določenih virih financiranja, kar pa ne pomeni, da so podjetja dejansko zaprosila za vir. Druga razlika med anketama je, da so podatki v anketi bank vrednostni, v anketi podjetij pa uporabljamo število podjetij. Poleg tega v anketi podjetij obravnavamo samo mala in srednja podjetja (mikro- in velika podjetja niso zajeta) ter ne upoštevamo vseh dejavnosti.

bolje: manjše zmanjšanje za komercialni kredit in drugo zunanje financiranje ter nespremenjeno stanje za lastniški kapital in lizing.

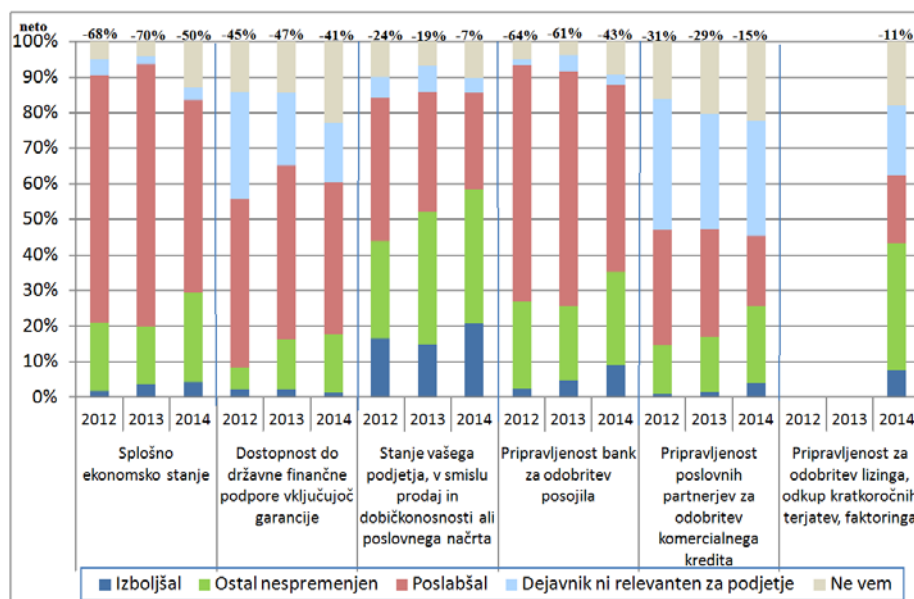
Podjetja v **evroobmočju** enako kot v Sloveniji negativno ocenjujejo dostopnost do financiranja, razen za lastniški kapital in drugo zunanje financiranje. Na splošno je v evroobmočju manjše število podjetij izbralo, da se je situacija v zadnjih šestih mesecih poslabšala, prav tako ni bistvene razlike med poslabšanjem pri bančnem posojilu (neto 0,6 odstotne točke) in prekoračitvijo na tekočem računu (neto 1,6 odstotne točke).

Dejavniki, ki vplivajo na zunanje financiranje

MSP najmanj negativno ocenjujejo dejavnike, neposredno povezane s poslovanjem. Ocenjujejo, da sta se v 2014 kreditna zgodovina in lastni kapital podjetja izboljšala (neto 12 oziroma 9 odstotnih točk), medtem ko se je stanje podjetja (v smislu dobičkonosnosti) poslabšalo za manj, kot so se poslabšali drugi dejavniki (neto 7 odstotnih točk).

Precej slabše MSP ocenjujejo splošno ekonomsko stanje, banke, državo in poslovne partnerje, kjer še vedno večina vprašanih meni, da se je stanje poslabšalo tudi v 2014. V primerjavi z drugimi leti pa je opazno manj negativnih mnenj. Za MSP se je neto najbolj poslabšalo splošno ekonomsko stanje (50 odstotnih točk), pripravljenost bank za odobritev posojila (43 odstotnih točk), sledi dostopnost do državne finančne podpore (42 odstotnih točk), pripravljenost poslovnih partnerjev za odobritev komercialnega kredita (16 odstotnih točk) in lizinga (11 odstotnih točk).

Slika 6: Vpliv različnih dejavnikov na dostopnost do zunanjega financiranja MSP

Vir: Anketa BS. MSP, ki so zaprosila za zunanje financiranje.

V 2014 **gradbeništvo** izstopa samo še glede dostopnosti do državne finančne pomoči, saj je precej več podjetij v gradbeništvu (54 %) kot pa v povprečju v preostalih dejavnostih (45 %) izbralo, da se je v 2014 stanje poslabšalo.

Stanje v **velikih podjetjih** se je v 2014 izboljšalo. Veliko manj negativno ocenjujejo dostopnost v 2014 v primerjavi s preteklimi leti. Tudi velika podjetja pozitivno ocenjujejo kreditno zgodovino in lastni kapital ter za razliko od MSP tudi stanje podjetja v smislu prodaj in dobičkonosnosti ali poslovnega načrta. Druge dejavnike ocenjujejo manj negativno kot MSP.

V **evroobmočju** je situacija podobna kot v Sloveniji; podjetja pozitivno ocenjujejo lastne dejavnike in negativno zunanje dejavnike. V primerjavi s Slovenijo zunanje dejavnike ocenjujejo manj negativno, splošno ekonomsko stanje in dostopnost do državne pomoči (neto –21 odstotnih točk), največja pa je razlika pri pripravljenosti bank za odobritev posojila (neto –2 odstotni točki).

Vložene zahteve za financiranje in njihova uspešnost

Tudi v 2014 se je število zahtev za bančno financiranje zmanjšalo, za drugo zunanje financiranje pa povečalo. V 2014 smo namesto o drugem zunanjem financiranju spraševali po lizingu, odkupu terjatev in faktoringu, zato podatki med leti za ta vir financiranja niso neposredno primerljivi.

Tabela 7: Vložene zahteve za posamezne vire financiranja MSP med letoma 2011 in 2014

Vložena zahteva	2011	2012	2013	2014
Bančno posojilo	46%	42%	40%	39%
Prekoračitev na tekočem računu	29%	24%	23%	21%
Komercialni kredit	15%	7%	6%	6%
Drugo zunanje financiranje*	15%	15%	12%	15%

* V 2014 smo drugo zunanje financiranje zamenjali z lizingom, odkupom kratkoročnih terjatev, faktoringom, zato podatek ni neposredno primerljiv s preteklimi leti, kjer je drugo zunanje financiranje vsebovalo tudi ta dejavnik.

Podatki iz **ankete bank**, ki se nanašajo na prvo polovico leta 2014, kažejo zmanjšanje padanja kreditnega povpraševanja nefinančnih podjetij. Medletno se je povpraševanje zmanjšalo za 5,6 %.

Velika podjetja so v 2014 zmanjšala število vloženih vlog za vse vrste zunanjega financiranja, najbolj za bančna posojila (17 odstotnih točk), za prekoračitev na tekočem računu (12 odstotnih točk) in komercialne kredite (4 odstotne točke).

MSP v **dejavnosti storitve** manj povprašujejo po bančnih virih financiranja kot v preostalih dejavnostih.

Tabela 8: Vložene zahteve za posamezne vire financiranja v 2014

Vložena zahteva 2014	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Bančno posojilo	47%	39%	41%	29%	39%
Prekoračitev na tekočem računu	23%	19%	26%	18%	21%
Komercialni kredit	8%	6%	8%	3%	6%
Lizing, odkup kratk. ter., faktoring	16%	13%	19%	12%	15%

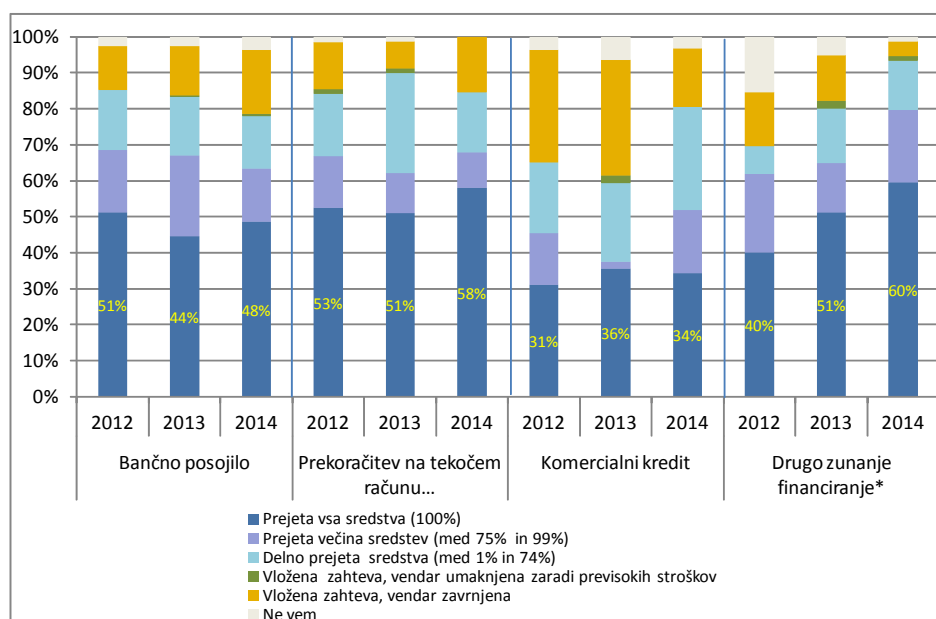
Vir: Anketa in preračun BS.

V **evroobmočju** je najbolj upadlo povpraševanje po komercialnih kreditih (za 12 odstotnih točk). Za bančno posojilo je zaprosilo 30 %, za prekoračitev na tekočem računu 33 %, komercialne kredite 29 % in drugo zunanje financiranje 21 % MSP. Glavni razlog, zakaj podjetje ne zaprosi za zunanji vir financiranja, je, tako kot v primeru Slovenije, v zadostnih notranjih virih, le malo podjetij pa zahteve ni vložilo zaradi možne zavrnitve (okoli 7 %).

Uspešnost vloženih zahtev

V 2014 se je v bančnem sistemu celotna uspešnost vloženih zahtev (podjetje dobi vsaj del sredstev) zmanjšala, medtem ko se je popolna uspešnost povečala (podjetje dobi vsa sredstva). V bančnem sistemu se je tudi povečalo število zavrnjenih vlog. Zunaj bančnega sistema se je uspešnost povečala pri komercialnih kreditih, predvsem zaradi večje odobritve dela sredstev, za drugo zunanje financiranje pa podatki niso primerljivi.

Slika 7: Uspešnost vloženih zahtev (MSP)

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje v bančnem sistemu.

* V 2014 smo drugo zunanje financiranje zamenjali z lizingom, odkupom kratkoročnih terjatev, faktoringom, zato podatek ni neposredno primerljiv s preteklimi leti, kjer je drugo zunanje financiranje vsebovalo tudi ta dejavnik.

V 2014 je v bančnem sistemu število zavrnjenih vlog večje kot v 2013, medtem ko se je za vloge zunaj bančnega sistema stanje izboljšalo. Na bančnih posojilih se je število zavrnjenih vlog povečalo za 4 odstotne točke (s 14 % na 18 %), na prekoračitvi na tekočem računu pa za 8 odstotnih točk. V tem obdobju se je število zavrnjenih vlog pri komercialnih kreditih zmanjšalo za 16 odstotnih točk.

Industrijska MSP, ki so bili v 2012 najuspešnejša pri pridobitvi bančnih sredstev, so v 2013 in 2014 zamenjala trgovinska. Popolna uspešnost je pri industrijskih podjetjih padla za vse vire financiranja, najbolj pa za drugo zunanje financiranje (29 odstotnih točk) in bančno posojilo (27 odstotnih točk). Pri bančnem posojilu je to delno nadomestil večji delež delno prejetih sredstev (za 12 odstotnih točk). V 2014 se je uspešnost pridobitve bančnega posojila znova poslabšala za gradbena MSP, delež podjetij, ki so dobila vsa sredstva, je iz s 53 % padel na 37 %. V 2014 se je povečalo število zavrnjenih vlog za bančno posojilo v vseh dejavnostih. Največ zavrnjenih vlog je bilo v gradbeništvu (24 %), sledita mu industrija (18 %) in storitve (17 %); najmanj zavrnjenih vlog pa je bilo v dejavnosti trgovine (13 %).

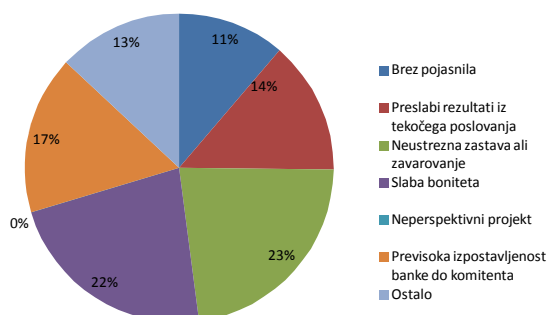
V 2014 se je celotna uspešnost pridobitve sredstev **velikih podjetij**⁸ povečala za vse vire financiranja. Zelo se je povečala popolna uspešnost, pri bančnem posojilu z 32 % v 2013 na 78 % v 2014, pri prekoračitvi tekočega računa pa se je povečala z 49 % na 68 %. V 2014 se je zmanjšalo tudi število zavrnjenih vlog velikih podjetij, na bančnem posojilu za 7 odstotnih točk, na prekoračitvi na tekočem računu pa niso poročali o zavrnjenih vlogah.

V evroobmočju je v proučevanem obdobju popolna uspešnost zunanjega financiranja padla za vse vire. Za bančna posojila in komercialne kredite je še vedno boljša kot v Sloveniji. Tako je popolna uspešnost vlog za bančna posojila (60 %), za prekoračitev na tekočem računu (55 %), za komercialni kredit (58 %) in za drugo zunanje financiranje 72 %. Število zavrnjenih vlog za bančno posojilo in prekoračitev na tekočem računu se je z 10 % povečalo na 12 %.

⁸ Zaradi majhnega števila odgovorov za komercialne kredite pri velikih podjetjih teh podatkov ne moremo prikazati.

MSP so v 2013 kot najpomembnejša razloga za zavrnitve vlog navedla neustrezno zastavo ali zavarovanje (23 %), slabo boniteto (22 %) in previsoko izpostavljenost banke do komitenta (17 %).

Slika 8: Razlogi za zavrnitev prošnje

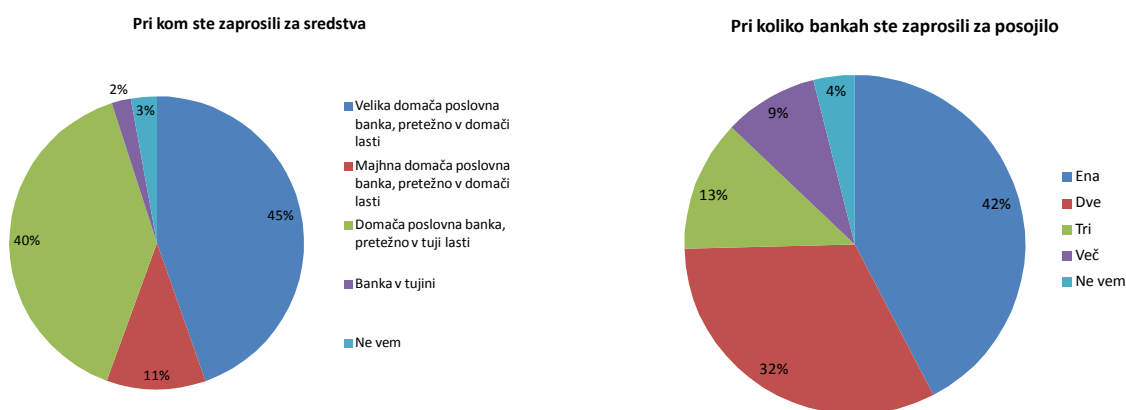
Vir: Anketa BS. MSP, ki so zaprosila za zunanje financiranje.

Po podatkih iz **ankete bank**⁹ so bili razlogi zavračanja vlog: drugo (29 %), nestrinjanje stranke s pogoji (32 %), slaba boniteta komitenta (23 %), neustrezno zavarovanje (7 %), neperspektiven projekt (0,4 %), previsoka izpostavljenost do komitenta (8 %).

Večina MSP se je zadolžila pri velikih domačih bankah (45 %) in pri domačih bankah v tuji lasti (40 %) ¹⁰. Po podatkih iz **ankete bank** so se podjetja v prvi polovici 2014 zadolževala pri velikih domačih bankah (58 %), majhnih domačih bankah (3 %) in bankah v večinski tuji lasti (38 %).

Največ MSP je za sredstva zaprosilo pri eni banki (42 %), pri dveh 32 %, pri treh 13 %, medtem ko je pri več kot treh zaprosilo 9 % podjetij.

Slika 9: Institucije, kjer so podjetja zaprosila za sredstva in število institucij

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje v bančnem sistemu.

⁹ V tem primeru ne moremo primerjati rezultatov, ker v anketi podjetij o razlogih za financiranje sprašujemo v dveh vprašanjih (6 in 12).

¹⁰ Definicija bank je enaka tisti, ki jo uporablja FSM v anketi bank.

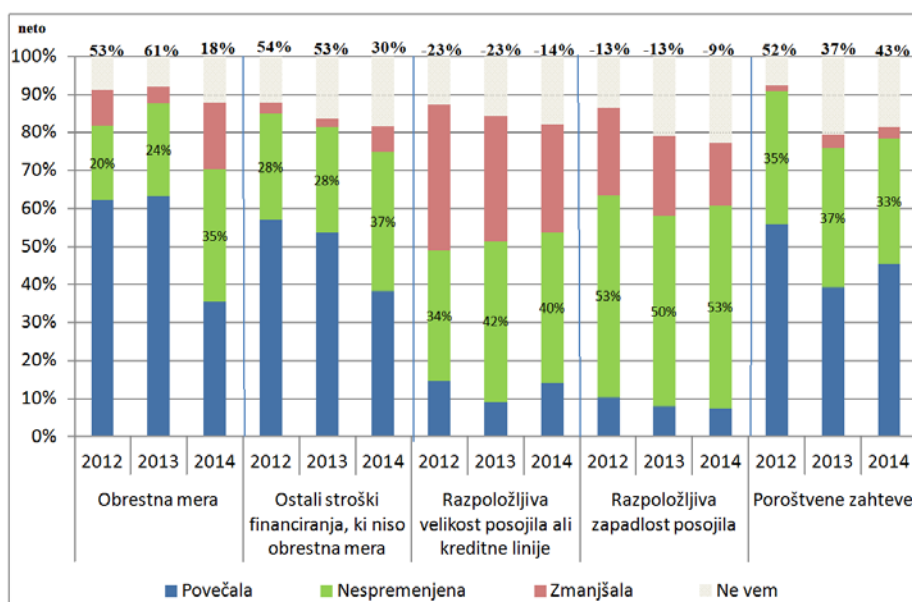
Pogoji financiranja

Pogoje financiranja razdelimo na cenovne (obrestna mera in drugi stroški) in necenovne (velikost posojila, poroštva, ročnost). Na vprašanje so odgovarjala podjetja, ki so za sredstva zaprosila v bančnem sistemu.

Večina MSP meni, da so se v 2014 cenovni pogoji zunanjega financiranja poslabšali oziroma so ostali nespremenjeni, medtem ko so pri necenovnih pogojih mnenja deljena. V 2014 jih enako kot v 2013 večina meni, da sta zapadlost posojila in velikost posojila ostali nespremenjeni, poroštevne zahteve pa so se povečale.

V 2014 velikih razlik med dejavnostmi ni, opazno pa je izboljšanje v gradbeništvu.

Slika 10: Pogoji financiranja za MSP

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje v bančnem sistemu.

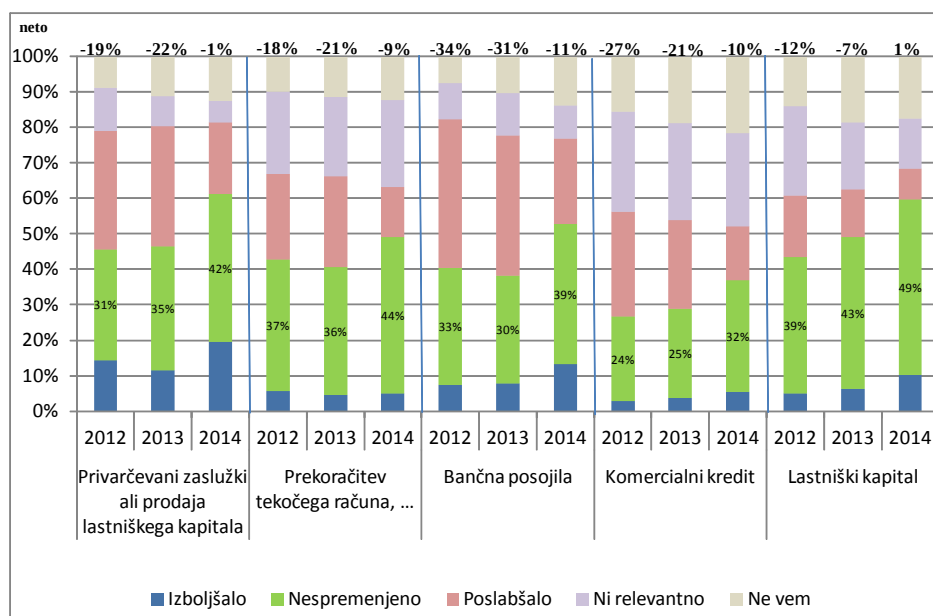
Velika podjetja so odgovorila drugače kot MSP: obrestna mera se je za velika podjetja v 2014 znižala, drugi stroški financiranja so se povečali, za necenovne dejavnike pa je večina podjetij odgovorila, da so ostali nespremenjeni.

V **evroobmočju** so se po mnenju MSP obrestne mere znižale (neto 9 % točk), drugi stroški financiranja povišali (neto 35 odstotnih točk), medtem ko je za necenovne pogoje večina podjetij izbrala, da so ostali nespremenjeni.

Pričakovanja glede dostopnosti do zunanjega financiranja

V 2015 podjetja pričakujejo, da bo stanje ostalo nespremenjeno za vse dejavnike financiranja. Neto odgovori pokažejo, da je še vedno več negativnih odgovorov za bančne vire in komercialne kredite.

Slika 11: Pričakovanja glede financiranja MSP

Vir: Anketa BS.

Po dejavnostih so si odgovori podobni, tudi **gradbeništvo** ne izstopa več tako kot v preteklem letu, ko je prihodnje dogajanje ocenjevalo veliko bolj negativno kot MSP v preostalih panogah.

Tudi največ **velikih podjetij** pričakuje, da bo dostopnost do financiranja v 2015 ostala nespremenjena za vse dejavnike financiranja.

V **evroobmočju** večina podjetij pričakuje, da bodo razmere pri bančnem financiranju ostale nespremenjene, medtem ko se za notranje vire pričakuje izboljšanje razmer v naslednjih šestih mesecih (oktober 2014–marec 2015).

Sestavljen kazalec finančne vrzeli po metodologiji ECB

ECB¹¹ pri pripravi kazalnika izhaja iz vprašanj o potrebah (povpraševanju) po posameznih dejavnikih in njihovi dostopnosti (ponudbi). V izračunu kazalnika ne upoštevamo financiranja z dolžniškimi papirji, ker je za slovenska podjetja nepomembno.

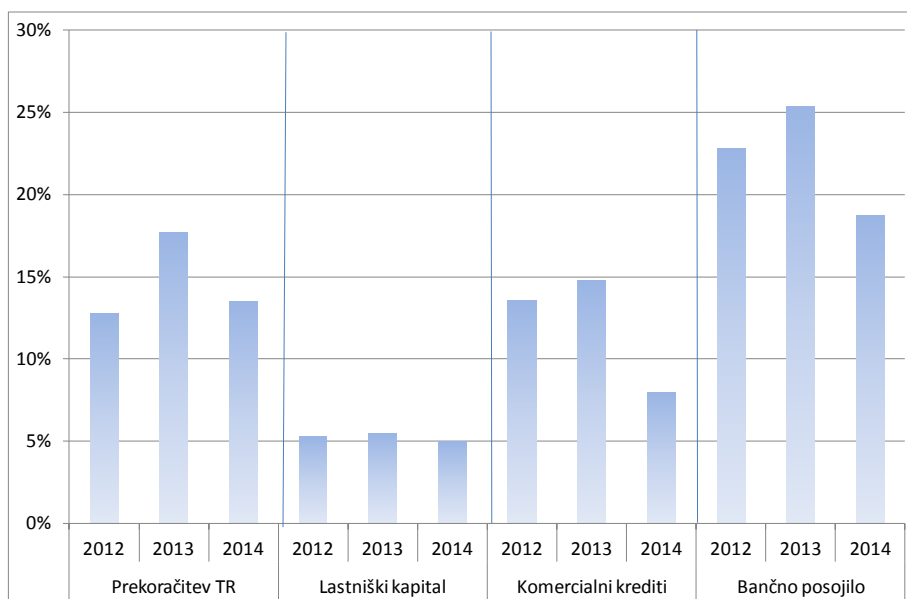
Končni kazalnik dobimo tako da:

1. izračunamo spremembo finančnih vrzeli za vsak posamezni dejavnik¹² na ravni podjetja (glej sliko 13);
2. nato te podatke združimo (povprečje) v enotni kazalnik za podjetje (glej tabelo 9);
3. na podlagi enotnega kazalnika za podjetje izračunamo skupni kazalnik (povprečje) in kazalnik po velikosti podjetja (glej sliko 14).

Kazalnik finančne vrzeli nam omogoči, da lahko ocenimo omejitve financiranja za podjetja. Težja dostopnost do virov financiranja vpliva na tekoče poslovanje, investicije, raziskave in razvoj podjetja ter s tem na gospodarsko aktivnost.

Neto finančna vrzel kaže neusklajenost med ponudbo in povpraševanjem po finančnih sredstvih. Izračunamo jo kot razliko med deležem podjetij, ki se jim je finančna vrzel povečala, in tistimi podjetji, ki se jim je finančna vrzel zmanjšala. Pri tem smo upoštevali samo podjetja, ki se jim je finančna vrzel spremenila na obeh straneh¹³. Neto finančna vrzel (obe strani) za posamezni dejavnik je prikazana na sliki 12. **V 2014 se je finančna vrzel pri vseh virih zunanjega financiranja zmanjšala.**

Slika 12: Neto finančna vrzel (obe strani) med letoma 2012 in 2014

Vir: Anketa BS. Podjetja, ki so uporabila dejavnik v tekočem obdobju ali pa so ga uporabila v preteklem obdobju.

¹¹ Članek je objavljen na <https://www.bis.org/ifc/publ/ifcb36s.pdf>.

¹² Za izračun definiramo utež 1 (-1) za povečanje/zmanjšanje finančne vrzeli (obe strani), utež 0,5 (-0,5) za enostransko povečanje/zmanjšanje finančne vrzeli in 0 za nevtralno spremembo. Obojestranska sprememba finančne vrzeli pomeni, da so se hkrati povečale/zmanjšale potrebe in zmanjšala/povečala dostopnost, enostranska sprememba uteži pa pomeni, da so se potrebe oziroma dostopnost spremenile v taki smeri, da so se pogoji financiranja poslabšali/izboljšali. Pri izračunu se upošteva pogoj, da se dejavnik izračunava samo za podjetja, ki so označila, da je posamezen dejavnik pomemben za njih.

¹³ Sprememba finančne vrzeli (obe strani, utež 1) pomeni, da so pri povečanju finančne vrzeli podjetja odgovorila, da so se potrebe po posameznem dejavniku povečale, dostopnost pa se je zmanjšala. Obratno velja za zmanjšanje finančne vrzeli; povpraševanje se je zmanjšalo, dostopnost izboljšala.

Izračunali smo tudi **povprečni kazalnik** za vse dejavnike za posamezno podjetje in število podjetij, ki so imela ta dejavnik večji od 0 – finančna vrzel se je povečevala, enak 0 (stanje je za podjetja nespremenjeno) in manjši od 0 – finančna vrzel se je zmanjšala.

V 2014 se je povprečni kazalnik neto finančne vrzeli zmanjšal.

Tabela 9: Povprečni kazalnik finančne vrzeli med letoma 2011 in 2014

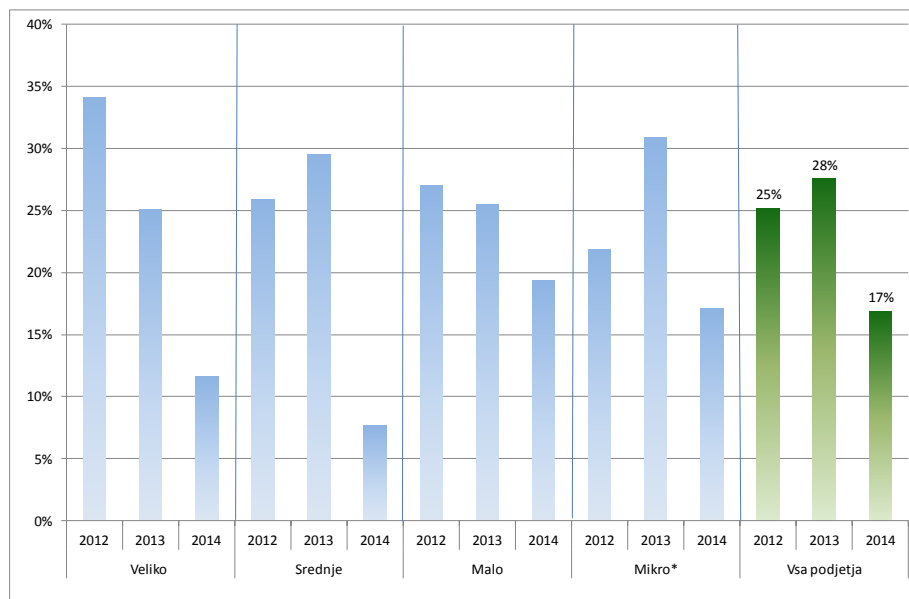
	2011	2012	2013	2014
Povečanje finančne vrzeli (utež > 0)	37%	56%	53%	45%
Nespremenjeno (utež = 0)	31%	30%	25%	32%
Zmanjšanje finančne vrzeli (utež < 0)	13%	8%	12%	15%
Neto finančna vrzel	24%	48%	41%	29%

Vir: Anketa BS. Podjetja, ki so uporabila dejavnik v tekočem obdobju ali pa so ga uporabila v preteklem obdobju.

Skupen kazalnik finančne vrzeli izračunamo tako, da vzamemo povprečni kazalnik za vse dejavnike za posamezno podjetje in nato izračunamo povprečje za vsa podjetja, ki so imela izkušnje z uporabo dejavnikov v tekočem ali preteklem obdobju. Kazalec izračunamo tudi za posamezni velikostni razred, rezultati so prikazani na sliki 2. Prikazujemo tudi podatke za mikro podjetja, ki pa zaradi majhnega števila odgovorov niso reprezentativni.

Za velika podjetja se finančna vrzel zmanjšuje v obdobju med letoma 2012 in 2014. Za preostala podjetja se je med letoma 2012 in 2013 povečevala (srednja, mikro) oziroma ostala nespremenjena (mala podjetja), v 2014 pa se je zmanjšala za vsa podjetja.

Slika 13: Skupna finančna vrzel (obe strani) med letoma 2012 in 2014

Vir: Anketa BS. Podjetja, ki so uporabila dejavnik v tekočem obdobju ali pa so ga uporabila v preteklem obdobju.

Dodatno mnenje izpolnjenjcev

V zadnjem vprašanju spletne ankete so podjetja lahko odgovarjala na vprašanje *Vpišite, če bi želeli še kaj dodatki k vašim odgovorom oziroma k anketi*. Odgovore (objavljeni v Prilogi 3) smo razdelili na mnenja oziroma predloge in glede na problematiko. Mnenja podjetij smo razvrstili na tista, ki se nanašajo na banke, in preostala mnenja, medtem ko so se predlogi nanašali samo na bančno poslovanje. Na podlagi tako razvrščenih odgovorov smo dobili rezultate.

A. Mnenja podjetij, ki se nanašajo na banke

Najpogostejše mnenje se je nanašalo na *odobritev kredita* (25 mnenj), sledi *bančna garancija* (5 mnenj), preostale teme so bile manj pogoste.

1. Odobritev kredita

- V tem delu podjetja predvsem omenjajo, da je nemogoče ali pa zelo težko dobiti kredit (17 mnenj).
- Sledi mnenje, da so necenovni pogoji za odobritev kredita (zavarovanja, poročstva) previsoki oziroma prezahtevni (5 mnenj).
- Nekaj (3) mnenj se nanaša na nepripravljenost bank za reševanje podjetij, ki so zašla v težave zaradi stečajev drugih podjetij.

2. Bančne garancije

Eno mnenje se navezuje na izvozno bančno garancijo (in akreditiv) in da jo/ga je skoraj nemogoče pridobiti. Preostala štiri mnenja se nanašajo na garancije, ki jih podjetja potrebujejo za prijavo na javne razpise (dobra izvedba del ...). V tem primeru podjetja omenjajo, da se povečujejo stroški in stopnje zavarovanja (depoziti in hipotekarna zavarovanja) garancij v zadnjem obdobju. Kot primer je eno podjetje navedlo: »**Primer, za izdajo garancije za resnost ponudbe, trajanje do enega leta se plačuje do 0,2% od vrednosti garancije za odobritev, 0,2% kvartalno za vodenje in 30% depozita od vrednosti garancije, kar pomeni 2 do 3-kratno povišanje stroškov napram prejšnjemu letu, sprašujem se, kdo je v tem primeru banka.**«

Podjetja pozivajo Banko Slovenije, naj kaj naredi na tem področju.

3. Ostalo

Ostala mnenja se nanašajo na to, da so (i) bančne provizije previsoke, po mnenju enega podjetja (ii) banke povečujejo neobrestne prihodke, in ker to počnejo vse banke, se jim zdi, da se (iii) kartelno dogovarjajo, (iv) obrestne mere za depozite so prenizke, (v) pritisk bank na podjetja, naj se razdolžijo, pa je še poslabšal plačilno disciplino.

B. Preostala mnenja podjetij

Največ teh mnenj (3) se nanaša na to, da podjetja uporabljajo notranje vire za financiranje (oziroma vire partnerjev/lastnikov), in sicer zato ker so v to prisiljena (ne dobijo virov drugje) ali pa zavestno, da ostanejo neodvisna. Podjetja omenjajo tudi vpliv na poslovanje, da so najpomembnejši dejavniki konkurenca, delo na črno, predpisi, birokracija, eno podjetje pa navaja premajhno pripadnost podjetju. Preostala mnenja so, da je prihodnost neperspektivna (zato ne najamejo kredita), da so podpore omejene na MSP, in podjetje, ki za malenkost preseganja ne dobi nič.

C. Predlogi podjetij

Pri predlogih podjetja izpostavljajo obravnavo podjetij in dokapitalizacijo bank.

1. Največ predlogov se nanaša na obravnavo podjetij (3); predlagajo, naj banke pri odločitvi o financiranju individualizirajo obravnavo podjetij in ne samo pogledajo določene kazalnike, ter da bi bilo treba družinska podjetja obravnavati drugače.

2. Dve podjetji menita, da bi tudi banke morale propasti, eno podjetje pa, da bi morale banke znesek dokapitalizacije v določenem času vrniti.
3. Eno podjetje predlaga tudi, da se uvede kazen, če ima banka preveč likvidnih sredstev na računih.

BANKA SLOVENIJE
EVROSISTEM

Priloga 2:

Vprašalnik o dostopnosti finančnih virov za podjetja
November 2014

Vaše podjetje je bilo izbrano za sodelovanje v anketi o financiranju podjetij. Anketo izvajamo za potrebe Banke Slovenije in je podobna tisti, ki jo izvajata Evropska komisija in Evropska centralna banka, vendar jo Banka Slovenije izvaja v Sloveniji na večjem vzorcu.

Rezultati ankete bodo Banki Slovenije v pomoč pri razumevanju stanja na posojilnem trgu oziroma na področju financiranja podjetij in tudi pri oblikovanju politike v pristojnosti Banke Slovenije ter sooblikovanju monetarne politike Evropske centralne banke. Izpolnjevanje ankete je prostovoljno.

Individualni podatki o izpolnjevalcu in podjetju bodo strogo varovani v skladu z veljavno zakonodajo. Tovrstni podatki bodo dostopni izključno pooblaščenim osebam v Banki Slovenije. Rezultati analiz, ki jih bomo objavili v javnosti, bodo vsebovali le agregatne statistike, ki ne dopuščajo identifikacije individualnih odgovorov na posamezna vprašanja ali sklope vprašanj.

Prosimo, da anketo izpolnite do 14. novembra 2014.
Za sodelovanje se vam vnaprej zahvaljujemo!

Kontaktna oseba:

Uroš Geršak
E-pošta: anketa.dvp@bsi.si
Tel: (01) 47 19 315
Faks: (01) 25 15 516

O anketi

Spletna anketa

Prosimo vas, da anketo izpolnite na spletni strani Banke Slovenije. Navodila za prijavo so na hrbtni strani dopisa. Glede na vaše odgovore vas bo program vodil po vprašanjih. Ko odgovorite na vsa vprašanja pritisnite gumb Oddaj anketo.

Opozorilo: Priložena pisna anketa je enaka spletni anketi, vendar je zaradi vejitev spletna anketa bolj razdrobljena.

Ročno izpolnjevanje ankete

V kolikor ankete ne želite izpolniti na spletni strani, izpolnite priloženo anketo in jo prosimo pošljite na naš naslov. Pri tem ne pozabite na koncu ankete navesti ime podjetja za katerega anketo izpolnujete, saj lahko le tako izpolnjeno anketo uporabimo pri analizi. Pojasnila določenih pojmov so priložena, najdete jih na drugi strani tega dokumenta. Pojasnjeni pojmi so v vprašalniku označeni z zvezdico.

Pri ročnem izpolnjevanju bodite pozorni

Vprašalnik vas vodi po vprašanjih glede na vaš odgovor. Pri določenih vprašanjih so z obrobjenim besedilom zapisani pogoji in navodila za nadaljnje izpolnjevanje ankete. Prosimo, da natančno preberete pogoje in sledite navodilom.

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Pojasnila

Splošne informacije o stanju v podjetju

- 1) **Hčerinske družbe ali podružnice** so vsa podjetja pod nadzorom matičnih podjetij, ki imajo v lasti večino ali celotni delež teh podjetij.
- 2) Med zaposlene štejemo:
 - delavce s polovičnim delovnim časom in
 - delavce s polnim delovnim časom.Med zaposlene ne štejemo:
 - ustanoviteljev in lastnikov podjetja,
 - družinskih članov, ki za svoje delo ne prejemajo plačila,
 - zunanjih pogodbenih izvajalcev in
 - delavcev, ki delajo manj kot 12 ur tedensko.
- 3) **Poslovni angeli** so individualni investitorji, ki zagotavljajo kapital in/ali "know-how" mladim inovativnim podjetjem.
- 4) **Dostopnost do financiranja** vključuje financiranje podjetja, na primer z bančnimi posojili, komercialnimi krediti, lastniškim kapitalom, dolžniškimi vrednostnimi papirji, ostalim zunanjim financiranjem.
Predpisi zajemajo nacionalno in evropske zakonodaje, industrijske in druge predpise.

Financiranje podjetja

- 5) **Zunanji viri financiranja** so viri, ki jih podjetje pridobi pri drugih institucijah. Sem štejemo posojila, subvencije, lastniški kapital, dolžniški kapital, lizing, faktoring...
Da odgovorite tudi, če ste za vir financiranja zaprosili, vendar sredstev niste dobili, ker je bila vaša vloga zavrnjena.
- 7) **Privarčevan zaslužek ali prodaja sredstev**: notranji viri podjetja v gotovini, gotovina iz varčevanja, zadržani dobički, prodaja sredstev.
Subvencija ali subvencionirana bančna posojila: vključuje podporo iz javnih sredstev v obliki garancij, znižane obrestne mere za posojilo in podobno.
Prekoračitev na tekočem računu: negativno stanje na bančnem računu z ali brez posebne kazni.
Kreditna linija: vnaprej urejeno posojilo, ki se črpa v celoti ali deloma, kadarkoli ali z omejenim vnaprejšnjim opozorilom.
Bančno posojilo: novo ali obnovljeno; brez prekoračitev na računih in kreditne linije.
Komercialni kredit: nakup blaga ali storitev od drugega podjetja brez takojšnjega plačila.
Ostala posojila: npr. posojila od povezanih podjetij ali lastnikov, brez komercialnih kreditov; od svojcev ali prijateljev.
Lizing: pridobitev pravice do uporabe fiksnega sredstva (npr. avtomobila ali stroja) v zameno za redna plačila, a brez takojšnje lastniške pravice.
Faktoring: prodajanje računov oziroma faktur drugemu podjetju. To podjetje s terjatvami prevzame njihovo izterjavo.
Lastniški kapital: kotirajoče in nekotirajoče delnice ali druge oblike lastniškega kapitala zagotovljenega s strani lastnika samega ali zunanjega investitorja.

- 8) **Bančno posojilo**: novo ali obnovljeno; brez prekoračitev na računih in kreditnih linij.
Drugo zunanje financiranje: kar ni vključeno v enem izmed naštetih dejavnikov, npr. posojilo povezanega podjetja ali lastnikov, posojilo družine in prijateljev, subvencije ...
- 13) **Velika domača poslovna banka, pretežno v domači lasti**: Nova Ljubljanska banka, Nova kreditna banka Maribor, Banka Celje, Abanka Vipava, Gorenjska banka, SID banka.
Majhna domača poslovna banka, pretežno v domači lasti: Poštna banka Slovenije, Deželna banka Slovenije, KD banka, Delavska hranilnica, Hranilnica LON, Hranilnica in posojilnica Vipava, (Probanka, Factor banka).
Domača poslovna banka, pretežno v tuji lasti: SKB banka, Banka Koper, Sberbank, Unicredit banka, Raiffeisen banka, Banka Volksbank, Hypo Alpe-Adria-bank, BKS bank AG, Zveza bank, Bawag, Banka Sparkasse, RCI Banque Societe Anonyme, Brull Kalmus banka.
- 15) **Ostali stroški financiranja, ki niso obrestna mera**: stroški, pristojbine, provizije.
Poročitvene zahteve: jamstvo dano s strani posojilojemalca posojilodajalcu.
Ostalo, npr. posojilne klavzule: dogovor ali pogodbeni določba, s katerimi posojilojemalec jamči izpolnitev pogodbenih obveznosti; zahtevane garancije, zahtevane informacije, čas potreben za odobritev posojila.
- 16) **Drugo zunanje financiranje**: kar ni vključeno v enem izmed naštetih dejavnikov npr., posojilo povezanega podjetja ali lastnikov, posojilo družine in prijateljev, prejeta podpora.

Prihodnja rast in ovire pri rasti

- 18) **Privarčevani zaslužki ali prodaja lastniškega kapitala**: notranji viri financiranja podjetja.
Bančna posojila: nova ali obnovljena; brez prekoračitev bančnih računov in kreditnih linij.
Drugo zunanje financiranje: kar ni vključeno v enem izmed naštetih dejavnikov npr., posojilo povezanega podjetja ali lastnikov, posojilo družine in prijateljev, prejeta podpora.

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Splošne informacije o stanju v podjetju

1) Kako bi opredelili vaše podjetje? *Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost.*

- ☐ Hčerinska družba ali podružnica*
- ☐ Samostojno profitno podjetje, ki sprejema neodvisne finančne odločitve
- ☐ Neprofitno podjetje (zavod, agencija ...)
- ☐ Ne vem

Če ste izbrali neprofitno podjetje, ni potrebno odgovarjati.

2) Koliko ljudi trenutno zaposluje vaše podjetje na vseh lokacijah v Sloveniji?

- ☐ Ni zaposlenih (direktor/lastnik ne šteje med zaposlene)*
- ☐ Od 1 do 9 zaposlenih
- ☐ Od 10 do 49 zaposlenih
- ☐ Od 50 do 249 zaposlenih
- ☐ Več kot 250 zaposlenih
- ☐ Ne vem / ni podatka

3) Kdo so lastniki vašega podjetja? *Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost, s tem da pri izbiri odgovora upoštevate lastnike, ki imajo večinski delež v podjetju.*

- ☐ Delničarji, podjetje kotira na borzi
- ☐ Družina ali podjetniki (več kot en lastnik)
- ☐ Druga podjetja ali poslovni družabniki
- ☐ Družbe s tveganim kapitalom ali poslovni angeli*
- ☐ Fizična oseba, le en lastnik
- ☐ Ostali
- ☐ Ne vem

4) Označite kakšen vpliv so imeli našti dejavniki na vaše poslovanje. *Pri tem 1 pomeni, da zelo omejuje poslovanje, 3 da nevtravno vpliva na poslovanje in 5 da sploh ne omejuje poslovanja.*

<i>Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.</i>	1	2	3	4	5
Iskanje strank	☐	☐	☐	☐	☐
Konkurenca	☐	☐	☐	☐	☐
Dostopnost do financiranja	☐	☐	☐	☐	☐
Stroški proizvodnje ali dela	☐	☐	☐	☐	☐
Dostopnost kvalificiranega osebja ali izkušenih menedžerjev	☐	☐	☐	☐	☐
Predpisi	☐	☐	☐	☐	☐
Plačilna nedisciplina	☐	☐	☐	☐	☐

Financiranje podjetja

V tem delu vprašalnika sprašujemo o virih financiranja podjetja. Nekateri viri financiranja so redkejši in če jih vaše podjetje ne uporablja, odgovorite, da tovrstni viri niso relevantni za vaše podjetje.

5) Ali ste v letu 2014 uporabili oziroma zaprosili za zunanje vire financiranja?

- ☐ Da*
- ☐ Ne

Če ste izbrali Da, se pomaknite na vprašanje 7. Drugače nadaljujte z vprašanjem 6.

6) Kaj je bil poglavitni razlog, da niste zaprosili za zunanje financiranje? *Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost.*

- ☐ Imamo dovolj notranjih virov (privarčevani zaslužek, prodana sredstva).
- ☐ Investicijski projekt je bil odložen.
- ☐ Zaradi možne zavrnitve prošnje za zunanje financiranje.
- ☐ Postopek za odobritev zunanjega financiranja preveč kompleksen.
- ☐ Stroški financiranja so previsoki.
- ☐ Zahteve bank po zavarovanju posojila so bile nesprejemljive.
- ☐ Podjetje je bilo dokapitalizirano.
- ☐ Ostalo

Če ste odgovarjali na vprašanje 6, nadaljujte z vprašanjem 18.

7) Označite katere vire financiranja ste uporabili v 2014.

<i>Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.</i>	Uporabljen v tekočem letu	Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	Ne vem
Privarčevani zaslužek, prodaja sredstev*	☐	☐	☐	☐
Subvencija ali subvencionirana bančna posojila*	☐	☐	☐	☐
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah*	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo*	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit*	☐	☐	☐	☐
Ostala posojila*	☐	☐	☐	☐
Lizing, odkup kratkoročnih terjatev, faktoring*	☐	☐	☐	☐
Izdani dolžniški papirji	☐	☐	☐	☐
Podrejeno posojilo, sindicirano posojilo ali podoben finančni instrument	☐	☐	☐	☐
Lastniški kapital*	☐	☐	☐	☐

8) Označite kako so se v 2014 vaše potrebe (povpraševanje) po zunanjem financiranju spremenile.

<i>Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.</i>	Povečale	Ostale nespremenjene	Zmanjšale	Ni relevantno	Ne vem
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo*	☐	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit	☐	☐	☐	☐	☐
Lastniški kapital	☐	☐	☐	☐	☐
Lizing, odkup kratk. terjatev, faktoring	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo zunanje financiranje*	☐	☐	☐	☐	☐

9) Kaj je (bili) poglavitni namen uporabe sredstev? *Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost.*

- ☐ Investicije
- ☐ Tekoče poslovanje
- ☐ Prestrukturiranje dolga
- ☐ Raziskave in razvoj
- ☐ Širitev na drug trg (domač ali tuj)
- ☐ Ostalo

10) Označite, za katero izmed naslednjih oblik financiranja ste v letu 2014 vložili zahtevo.

<i>Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.</i>	Vložena zahteva	Zahteva ni bila vložena zaradi možne zavrnitve	Zahteva ni bila vložena zaradi zadostnih notranjih virov	Zahteva ni bila vložena zaradi drugih razlogov	Ne vem
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo (novo ali obnovljeno)	☐	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit	☐	☐	☐	☐	☐
Lizing, odkup kratk. terjatev, faktoring	☐	☐	☐	☐	☐

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

11) Označite, kolikšen delež zahtevanih sredstev ste prejeli v letu 2014 za posamezno vrsto financiranja.

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici, kjer je bila zahteva vložena.	Prejela vsa sredstva	Prejela večina sredstev (med 75% in 99%)	Delno prejela sredstev (med 1% in 74%)	Možena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov	Možena zahteva, vendar zavrnjena	Ne vem
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lizing, odkup kratk. terjatev, faktoring	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Če ste vsaj enkrat izbrali polje »Možena zahteva, vendar zavrnjena«, nadaljujte z vprašanjem 12. Če tega polja niste izbrali, se premaknite na vprašanje 13.

12) Razlog za zavrnitev prošnje je bil: Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost

☐ Brez pojasnila
☐ Preslabi rezultati iz tekočega poslovanja
☐ Neustrezna zastava ali zavarovanje
☐ Slaba boniteta
☐ Neperspektiven projekt
☐ Previsoka izpostavljenost banke do komitenta
☐ Ostalo

13) Pri kateri instituciji ste v letu 2014 pridobili (zaposlili za) zunanje financiranje? Prosimo, da izberete institucijo, kjer ste dobili največ sredstev za bančne vire (posojila, prekoračitev na tekočem računu) in eno institucijo za nebančne vire (komercialni krediti, lizing).

☐ Velika domača poslovna banka, pretežno v domači lasti*
☐ Majhna domača poslovna banka, pretežno v domači lasti*
☐ Domača poslovna banka, pretežno v tuji lasti*
☐ Banka v tujini
☐ Lizing podjetje
☐ Drugo podjetje
☐ Sredstva smo pridobili v tujini
☐ Ostalo

Na vprašanji 14 in 15 odgovarjate, če ste na vprašanje 10 izbrali »vložitev zahteve« za: »Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah« ali »Bančno posojilo (novo ali obnovljeno)«. V primeru, da na vprašanje 10 niste odgovorili z nobeno izmed omenjenih možnosti, nadaljujte z vprašanjem 16.

14) Pri koliko bankah ste zaposlili za posojilo?

☐ Ena	☐ Dve	☐ Tri	☐ Več	☐ Ne vem
------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	---------------------------------

15) Kako so se pogoji financiranja za vaše podjetje spremenili v letu 2014?

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.	Se je povečala s strani bank	Ostala nespremenjena	Se je zmanjšala s strani bank	Ne vem
Cenovni pogoji in zahteve				
Obrestna mera	☐	☐	☐	☐
Ostali stroški financiranja, ki niso obrestna mera*	☐	☐	☐	☐
Ne-cenovni pogoji in zahteve				
Razpoložljiva velikost posojila ali kreditne linije	☐	☐	☐	☐
Razpoložljiva zapadlost posojila	☐	☐	☐	☐
Poroštevne zahteve*	☐	☐	☐	☐
Ostalo, npr. posojilne klavzule*	☐	☐	☐	☐

16) Za vsako izmed naslednjih oblik financiranja označite, kako se je njihova dostopnost (ponudba) spremenila v tekočem letu:

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.	Izboljšala	Ostala nespremenjena	Poslabšala	Ni relevantno	Ne vem
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo	☐	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit	☐	☐	☐	☐	☐
Lastniški kapital	☐	☐	☐	☐	☐
Lizing, odkup kratk. terjatev, faktoring	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo zunanje financiranje*	☐	☐	☐	☐	☐

17) Dostopnost (ponudba) zunanjega financiranja je odvisna od različnih dejavnikov. Za vsakega izmed naštetih označite, kako se je dostopnost spremenila v 2014:

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.	Izboljšal	Ostala nespremenjen	Poslabšal	Ni relevantno	Ne vem
Splošno ekonomsko stanje, kolikor vpliva na dostopnost do zunanjega financiranja	☐	☐	☐	☐	☐
Dostopnost do državne finančne podpore vključujoč garancije	☐	☐	☐	☐	☐
Stanje vašega podjetja, v smislu prodaj in dobičkonosnosti ali poslovnega načrta, kolikor vpliva na dostopnost do zunanjega financiranja za vas	☐	☐	☐	☐	☐
Lastni kapital vašega podjetja	☐	☐	☐	☐	☐
Kreditna zgodovina vašega podjetja	☐	☐	☐	☐	☐
Pripravljenost bank za odobritev posojila	☐	☐	☐	☐	☐
Pripravljenost poslovnih partnerjev za odobritev komercialnega kredita	☐	☐	☐	☐	☐
Pripravljenost za odobritev lizinga, odkup kratkoročnih terjatev, faktoringa	☐	☐	☐	☐	☐

Prihodnja rast in ovire pri rasti

18) Za vsako izmed naslednjih oblik financiranja označite, kako pričakujete da se bo njihova dostopnost spremenila v naslednjem letu (v letu 2015)?

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.	Se bo izboljšala	Ostala nespremenjena	Se bo poslabšala	Instrument ni relevanten za podjetje	Ne vem
Privarčevani zaslužki ali prodaja lastniškega kapitala*	☐	☐	☐	☐	☐
Prekoračitev bančnega računa, kreditna linija ali negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐
Bančna posojila*	☐	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit	☐	☐	☐	☐	☐
Lastniški kapital	☐	☐	☐	☐	☐
Lizing, odkup kratk. terjatev, faktoring	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo zunanje financiranje*	☐	☐	☐	☐	☐

Podjetje:

Priloga 2: Poročilo o izvedbi raziskave o dostopnosti finančnih virov za podjetja, 2014

Definicija vzorčnega načrta/okvira

Za anketo smo potrebovali reprezentativni vzorec po **velikosti podjetja in dejavnosti podjetja**. Pri tem se velikost podjetja določi s številom zaposlenih:

1. **mikro podjetja** – od 4 do 9 zaposlenih (direktorja oz. lastnika ne štejemo med zaposlene);
2. **mala podjetja** – od 10 do 49 zaposlenih;
3. **srednja podjetja** – od 50 do 249 zaposlenih in
4. **velika podjetja** – nad 250 zaposlenih.

Dejavnost pa se deli na:

1. **industrijo** – vključuje rudarstvo (B), predelovalne dejavnosti (C), oskrbo z električno energijo, plinom in paro (D) ter oskrbo z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki ... (E);
2. **gradbeništvo** (F);
3. **trgovino** (G) in
4. **storitve** – vključujejo promet in skladiščenje (H), gostinstvo (I), informacijske in komunikacijske dejavnosti (J), poslovanje z nepremičninami (L), strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (M), druge raznovrstne poslovne dejavnosti (N), kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti, iz katerih izločimo sektor države in sektor nepridobitnih institucij (R – S.13%, S.15%), ter druge dejavnosti, iz katerih izločimo dejavnost članskih organizacij (S – 94).

V vzorec tako ne vključujemo:

1. **preostalih dejavnosti** (kmetijstvo, lov, gozdarstvo ribištvo (A); finančne in zavarovalniške dejavnosti (K); dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti (O); izobraževanje (P); zdravstvo in socialno varstvo (Q); dejavnost gospodinjstev ... (T) in dejavnost eksteritorialnih organizacij (U));
2. **neprofitnih institucij, ki služijo gospodinjstvom; in**
3. **podjetij brez zaposlenih**, pri tem direktorja oz. lastnika ne štejemo med zaposlene.

Vzorec so pripravili na SURS. Enote v okviru stratumu so bile izbrane naključno. Pri izbiri enot v vzorec smo definirali še dve pravili:

1. Najmanjše število enot v stratumu je 30; če je število enot vseh enot v okviru manjše od 30, se v vzorec vključijo vse enote.
2. Število zaposlenih pri mikro podjetjih mora biti večje od štiri. S tem smo izločili najmanjša podjetja, samozaposlene prek s.p. itd.

Izbran vzorec je prikazan v spodnji tabeli.

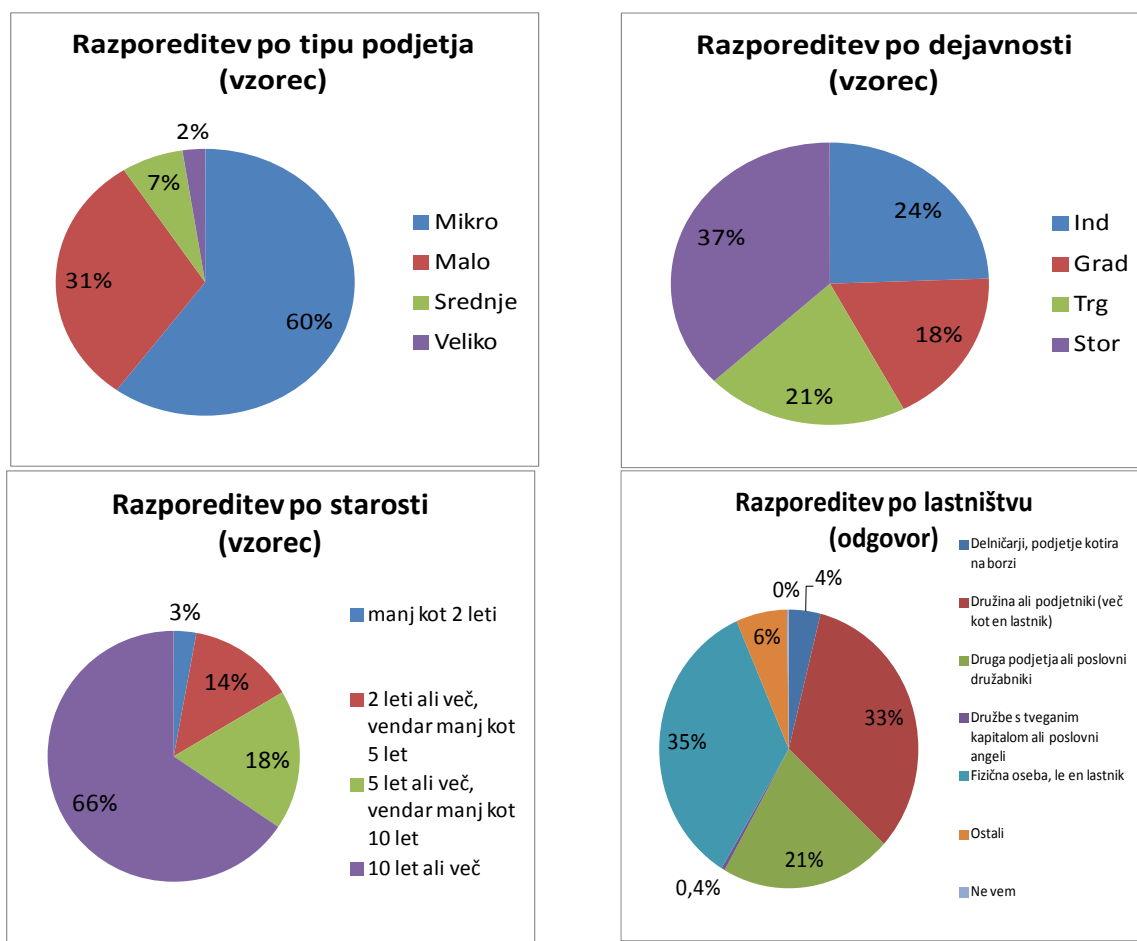
Tabela 1: Vzorec po velikost in dejavnost podjetij

	Mikro	Malo	Srednje	Veliko	Skupaj
Industrija	346	259	93	29	727
Gradbeništvo	340	155	29	9	533
Trgovina	396	182	30	6	614
Storitve	706	321	47	29	1103
Skupaj	1788	917	199	73	2977

Vir: BS

V grafikonu 1 je prikazana deskriptivna statistika vzorca; pri prikazu smo upoštevali tip podjetja, dejavnost, starost in lastništvo.

Grafikon 1: Deskriptivna statistika vzorca

Vir: BS.

Odgovori podjetij

Podjetja so anketo večinoma izpolnila v dogovorjenem času za izpolnjevanje (do 14. 11.); zaradi ponovnega poziva (mala, srednja in velika podjetja) smo anketo podaljšali do 28. 11. Skupno je odgovorilo 941 podjetij.

Skupni odgovor podjetij je bil v 2014 31 %, kar je približno enako kot v 2013 (32 %) in mnogo bolje kot v 2012 (16%) in enako kot v 2011 (34%). Mikro podjetja so znova odgovarjala slabše kot preostala. Podrobnejši podatki so prikazani v tabeli 2.

Tabela 2: Stopnja odgovora med letoma 2011 in 2014 glede na velikost in dejavnost podjetij

Stopnja odgovora po velikosti podjetja

St. odgovora	2011*	2012	2013	2014
Veliko	49%	55%	72%	66%
Srednje	42%	46%	60%	61%
Malo	31%	26%	51%	50%
Mikro	32%	9%	17%	15%
Skupaj	34%	16%	32%	31%

Stopnja odgovora po dejavnosti

St. odgovora	2011*	2012	2013	2014
Industrija	37%	17%	39%	38%
Gradbeništvo	22%	15%	21%	21%
Trgovina	36%	15%	34%	34%
Storitve	33%	16%	34%	31%
Skupaj	34%	16%	32%	31%

Vir: BS.

* V 2011 je bilo v vzorcu zelo malo mikro podjetij.

Dobljene rezultate smo preračunali na populacijske vrednosti z obratno vrednostjo verjetnosti izbora v vzorec, **predpostavljamo pa, da se »neodgovor« ne razlikuje bistveno od odgovora.**

Z upoštevanjem odgovora in neustreznih podjetij¹ dobimo popravljene uteži, ki jih uporabimo za preračun vzorčnih vrednosti na populacijske. Končne uteži so prikazane v tabeli 3.

Tabela 3: Končne uteži za podjetje v posameznem velikostnem razredu in dejavnosti

Utež N/(odg+neustr)

	Veliko	Srednje	Malo	Mikro
Industrija	4,6	7,5	10,7	43,5
Gradbeništvo	1,8	8,5	13,3	66,1
Trgovina	2,0	6,8	10,3	27,3
Storitve	1,7	9,5	11,5	29,0

Vir: BS.

Zaradi slabega odgovora mikro podjetij njihovih podatkov ne moremo uporabiti.

¹ Od vzorca smo odšteli neustrezna podjetja. Neustrezna podjetja so podjetja, za katera smo dobili informacijo, da so podjetja v stečaju, likvidaciji ali izbrisana podjetja. V vzorcu so bila tri neustrezna podjetja.

Priloga 3: Odgovori na vprašanje Vpišite če bi želeli še kaj dodati k vašim odgovorom oziroma k anketi (vprašanje je bilo objavljeno samo na spletu).

Št.	Odgovori podjetij
1	ŽELJA BO BOLJŠEM SODELOVANJU S STRANI BANK KOT SO: ***. ZARADI NJIHOVE NEODZIVNOSTI SMO KREDITE KATERI SO BILI NA TEH 3 BANKAH PRENSLI NA NOVO BANKO - BKS BANKO KATERA JE PO NAŠEM MENJU TRENUTNA EDINA NA NAŠEM TRGU KI PRISLUHNE INDIVIDUALNIM POTREBAM POSEMEZNEGA PODJETJA.
2	V mikro podjetjih je predvsem plačilna nedisciplina, nezainteresiranost državnih aparatov za njeno ureditev in posledično, ko nastopijo likvidnostne težave - nepripravljenost bank pri reševanju podjetij, ki so zašla v krizo zaradi dolžnikov. Korupcija in netransparentnost pri dodeljevanju subvencij zadevo še poslabšujeta.
3	Prevelike bančne provizije, znotraj države in zunaj. Težka dostopnost do kratkoročnih kreditov za podjetja.
4	Pozdravljeni, Komentiranje slovenskega bančnega sistema je nepotrebno (marsikaj se dogaja). Smo podjetje katero je pred leti nastalo na podlagi lastnih vložkov. Vsekakor pa Banke ne podpirajo podjetij kot je naše, čeprav na podlagi opravljanja storitev v tujini prinašamo sredstva na račune v Slovenijo (UVOZ denarja). Nismo cenjeni, na nas se pa gleda kot rizična podjetja, kljub dolgoletnim pozitivnim bilancam in stanju. Financirajo se pa zadeve, kjer je očitno, da se koristi samo poti do lahkih zaslužkov določenih posameznikov. Določena podjetja v Sloveniji se lahko zadolžijo za 100x vrednost, mi pa žal niti za 10% letnega prometa. Kako naj prosperiramo v takšnem okolju, brez posluha za potrebna sredstva. Konkurenca iz Evrope nas je že zdavnaj prehitela. Lep pozdrav,
5	Ne upamo si najemat kreditov, saj ne vidimo prihodnosti v širjenju podjetja saj če bo država še zmanjševala že tako nizke plače delavcem bomo kmalu brez dela in zaradi nizkih cen storitev na trgu ob zadolževanju ne vidim možnosti vračila morebitnih kreditov.
6	Želeli bi dodati, da je naša primarna dejavnost gradbeništvo. Kljub odlični bonitetni oceni našega podjetja, nikdaršnji zapadlosti v kakršnekoli blokade, že peto leto zapored uvrstitev med 100 slovenskih gazel,... in izpolnjevanju vseh ostalih pogojev, zaradi pripadnosti gradbenemu sektorju nismo ustrezni za kakršnekoli oblike financiranja v Sloveniji. Zaradi tega je naš razvoj, investicije in širitev trga mogoča le s tujim kapitalom naših poslovnih partnerjev in lastnimi sredstvi. To je zelo žalostno in zato resno razmišljamo o selitvi podjetja v tujino.
7	KOT SISTEMSKE INTEGRATORJE SKUŠAMO BITI ČIM MANJ ODVISNI OD DRUGIH DRAGIH FINANČNIH POMOČI! DANES POMENI BITI ODVIŠEN, DELATI ŠE ZA DRUGE!
8	opažanja našega podjetja: v kolikor poslovni subjekt ne poseduje kapitala za zavarovanje bančnega posojila (potrebno je imeti večkratno vrednost zavarovanja napram vrednosti prejetih sredstev), nima nobene možnosti, da bi pridobil kakršen koli kredit pri komercialni banki; enako velja tudi za garancije Podjetniškega sklada.
9	družinska podjetja bi morali obravnavati drugače, če gledaš njihovo poslovanje (št let delovanja) ,pa smo kljub temo preživeli in se bojujemo klub neugodnim razmeram na trgu naprej. podjetja v stečaju so nam veliko dolžna, mi pa naprej ,anaš dolg MI vseeno moramo poplačati.vso breme nosimo mi.

10	V letu 2014 smo zaprosili tri banke za posojilo za nakup poslovnih prostorov. Poslovni prostori so bili kupljeni na dražbi po zelo nizki ceni. Vse banke so našo prošnjo zavrnile zaradi prenizkega dobička in kapitala podjetja. Smo mlado podjetje z visoko rastjo poslovanja. Pet let smo redno plačevali najemnino za prostore v katerih smo opravljali dejavnost in želeli smo financiranje, kjer bi bil obrok enak dosedanji obremenitvi. Torej pri poslovanju ni negativnega učinka, mesečni obrok bi znašal 0,2% našega letnega prometa...zanemarljivo. V nobenem primeru nismo imeli sogovornika, oz osebe, ki bi pogledal celotno poslovanje podjetja. nihče se ni premaknil dlje od bilančne postavke kapitala ali dobička. Mlada podjetja v rasti ne moremo imeti 2x večjega kapitala od finančnih potreb za zdravo rast podjetja?? Menim tudi, da je naše mnenje brezpredmetno in da se borimo z mlini na veter, saj bo to mnenje, najverjetneje, pristalo le v statističnem kolesju države, ki anketo izvaja, ker ji tako narekuje zakon ali EU in ne z razlogom, da bi kdo resnično kaj izboljšal. In še zadnje mnenje: menimo, da je v finančnih institucijah strah pred izgubo položaja večji kot naklonjenost k reševanju težav in posluh do poslovanja podjetij, saj v kolikor odgovorne osebe ne naredijo ničesar, tudi nič ne tvegajo in so s tem, ko niso naredili nič, naredili zase vse oz. se zaščitli. Finančne institucije bi morale zaposlovati podjetnike z iskušnjami v poslovnem svetu.
11	izpostavila bi možnost pridobivanja bančnih garancij za dobro izvedbo del in odpravo napak. Banke vsako leto zaostrejuje pogoje izdajanja garancij tako stroškovno kakor tudi glede stopnje zavarovanja garancij (depoziti in hipotekarna zavarovanja) in ostalih zavez. Glede na to, da smo gradbeno podjetje je za nas kakor tudi za ostala gradbena podjetja pridobivanje bančnih garancij bistvenega pomena, stanje na trgu pridobivanja pa je iz leta v leto slabše. Mnenja sem, da bi na tem področju bilo potrebno urgentno angažiranje tako države kokor tudi bank z namenom pomagati zdravim podjetjem, ker sicer bodo velike gradbene projekte v Sloveniji izvajali tujci, ker smo slovenski gradbinci omejeni pri pridobivanju garancij.
12	Mnoge podpore veljajo samo za MSP, kar močno omejuje poslovanje podjetij, ki malenkostno presegajo te kriterije.
13	Banke so v zadnjih letih popolnoma izgubile svoj pomen pri podpori gospodarstva. Najprej so jih po političnih in drugih povezavah izropali t.i. tajkuni (to velja za banke v državni lasti). V nadaljevanju jih je bilo potrebno zato krepko dokapitalizirati. Pri svojem poslovanju pa so obrestne prihodke v veliki meri zamenjale z neobrestnimi prihodki. Včasih smo plačevali provizije za opravljena plačila, sedaj plačujemo tudi za prejeta plačila. Včasih so banke odpirale trajne naloge in storitev zaračunale plačniku, danes direktne bremenitve odpiramo prejemniki plačila, banka pa provizijo zaračunajo obema, plačniku in prejemniku plačila. V naši dejavnosti, kjer prejemamo veliko število manjših zneskov so nam bančni stroški narasli za 300%. Zaradi neobrestnih prihodkov banke tudi ne potrebujejo dajati kreditov, posledično ne potrebujejo kapitala in to se odraža tudi na obrestnih merah za depozite, ki so žaljivo nizke. V naši dejavnosti moramo plemenititi sredstva rezervnih skladov za lastnike v večstanovanjskih stavbah. To nam nalagajo predpisi. V praksi pa pri depozitih niti ne dosežemo obrestnih mer, ki bi izničili inflacijo, torej na moremo izpolnjevati zakonskih določil za ohranjanje vrednosti sredstev etažnih lastnikov. Razmeram v državnih bankah so se prilagodile tudi banke v tuji lasti. V določenem časovnem obdobju so ve pričele ravnati enako (zaračunavati prejeta plačila ipd.) Če je podobno ravnanje elektro podjetij pred leti obravnaval varuh konkurence kot kartelno dogovarjenje, potem so banke danes v Sloveniji največji kartel, varuh konkurence pa jih kljub temu ne obravnava. Ne le zaradi bank, tudi zaradi načina vodenja na ostalih področjih, Slovenija primerjalno z drugimi državami izgublja na vseh področjih in še na slabše gre in še zelo dolgo se ne bomo opomogli in postali razvita konkurenčna država. Brez zamere in lep pozdrav!

14	Spoštovani. Sprašujem Banko Slovenije, če je poslovno ali vsaj v skladu z dobro bančno prakso, da poslovna banka ne odgovori na vlogo, s katero povprašujemo za posojilo ali drugo finančno storitev? Sprašujem Banko Slovenije, če je res nujno, da moramo klečeplaziti okrog domačih bank za spremljanje podjetja pri poslih v tujini v zvezi z akreditivi, bančnimi garancijami, ki so edina opcija za preživetje slovenskega gospodarstva. Trenutno*** našo vlogo za vračilo avansa obravnava že en mesec. V tujini dobimo posel in tudi avansirajo ga kupci, vendar pri nas je za garancije tudi potrebna hipoteka ali polog depozita za zavarovanje. Ali vam je kaj jasno, zakaj potem prosimo za garancijo, če moramo pol avansa položiti na banko za zavarovanje druge polovice? In zakaj moramo kar naprej sitnariti in prosjačiti, če bodo vendar zadevo prijeli v roke, da denar pride v Slovenijo in začnemo delati? Je ne mesec razumen rok za obravnavo vloge za bančno garancijo ali akreditiv? In tretjič sprašujem, ali se vam zdi prav, da *** banka (***), saj o dokapitalizaciji ne bi razpravljali - v svoja pravila ali kodekse zapiše, da ne bo financirala oborožitvene industrije. In naše podjetje dela recimo razne kovinske dele in proizvodne linije za tuje proizvajalce orožja in zato ne moremo dobiti za te posle garancije za vračilo avansa, garancije za garancijski rok in seveda tudi kredita ne. In ob tem nismo še nobeni banki ostali dolžni niti centa, plačujemo obveznosti in imamo bonitetno oceno v zgornji tretjini. Pa kako naj financiramo razvoj in investicije? Tako kot smo se odločili: s prodajo podjetja tujcem. To sem hotela vprašati Banko Slovenije že večkrat, ker pa me sedaj tako sprašujete o kreditiranju in naših bankah, ne morem mimo tega, da vam teh vprašanj ne bi zastavila. Lep pozdrav.
15	Naše podjetje ni nikoli potrebovalo zunanjih virov financiranja za obratna sredstva. Rabimo dolgoročna posojila in bančne garancije. Tuki je odziv bank KATASTROFALEN. Če bi banke imele več posluha za investicije v opremo in izdajo garancij bi v enem letu podvojili realizacijo in število zaposlenih..... Skratka : ocena bank v Sloveniki je NULA. Podčrtana.... Prosim vas in Vlado SR za hitro ukrepanje, drugače propademo vsi.
16	Tako, kot vprašanje pod številko 6, je moj odgovor o zapletenih postopkih za odobritev zunanjega financiranja, je v vprašalnikih še en velik kup nesmiselnih vprašanj, ki jih znajo potvarjati le profesionalni izvajalci vlog, ki to naredijo za podjetja in zahtevajo visoke zneske za pripravo take dokumentacije (prave študije), ki ji bi moralo mikro podjetje predplačati, ko pa ne veš, če boš kredit sploh dobil. Ne morem si razumeti, zakaj se ne pogleda v zgodovino podjetja, kako je poslovalo v preteklosti, ali je bilo kdaj blokirano, kako so se odplačevali dolгови, ali je firma resna čeravno je zelo majha - mikro. In še in še je takih... Enostavno, lahko bi me pri meni na sedežu firme obiskal agent (ki je v zvezi z ustreznim dajanjem ugodnih posojil), bi pregledal dokumentacijo, se pogovoril z direktorjem za kaj se bodo sredstva porabila, bi skupaj ugotovila, ali se bo posojila lahko vračalo, se ustržno zavarovalo. Odobreno ali pa ne. In konec debate. Enostavno. Ne pa zavajajoče brezvezne študije, ki jih moramo plačevati. Hvala. Lep pozdrav!
17	Problem je pridobiti bančne garancije za opravljene posle, ki jih pridobimo na javnih razpisih. To postaja vedno bolj misija nemogoče.
18	Vprašajte banke kako odobrijo kredite!!!
19	DA - ZARADI SLABE FINANČNE PODPORE BO ŠLO PODJETJE KMALU V STEČAJ.
20	Če hočemo ponovno vzpostaviti gospodarstvo in gospodarsko rast, banke morajo dajati kredite. V preteklosti so ji jih dajale brez problemov, sedaj ne dajo nikomur. Brez obratnih sredstev ne more biti gospodarske rasti niti investicij.
21	Glede na ves denar, ki je bil vložen v bančni sistem je bil vržen skozi okno. Bolje bi bilo, da bi banke propadle. Sicer boi nekaj ljudi tudi izgubilo sredstva v bankah vendar bi z prodajo premoženja v stečaju bilo možno sanirati več. Sedaj so banke spet v malodušju saj imajo podporo od vse povsod tudi, če niso zainteresirane za to za kar naj bi obstajale. Molzejo dobra podjetja dolžnikom pa odpuščajo in odpisujejo obveznosti. Na ta način bo samo rastla zadolženost države brez konkretne podpore gospodarstvu.
22	Na splošno je težava, da je pritisk bank na razdolževanje podjetij v Sloveniji bistveno poslabšal poslovanje med pravnimi subjekti. Denarni tok se se je zmanjšal->delno so se zaradi tega zmanjšali posli->bistveno več pa se je poslabšala plačilna disciplina, kar je logična posledica prvega ukrepa.
23	Poroštvene zahteve (skrajnost), 3x EBITDA je preoster kriterij.

24	*** ima očitno težave sama s seboj in s svojim prestrukturiranjem in je povsem noperativna navzven - z načinom dela in sodelovanja povzroča v gospodarstvu poslovno škodo - predvsem gre za mala in srednja podjetja, v letu 2014 je *** zaviralec investicij in zdravega permanentnega razvoja in rasti. Prehod na druge banke je namreč možen, toda ne na kratek rok - po 20 letnem uspešnem sodelovanju ni možen prehod preko noči.
25	Če so banke v preteklosti lahkomišlno in neodgovorno ravnale pri odobranju kreditov, tako sedaj brez rizika in sprejemanja odgovornosti ravna pri neodobranju kreditov. Realno gospodarstvo vsak dan sprejema odločitve bolj ali manj rizične, banke pa se postavljajo v položaj, če ni 350% zavarovano posojilo, potem ne gre skozi. Tu velja slovenski rek: koga kača piči, te se zvite vrvi boji. Ko bo bančni sektor premagal strah pred samim sabo, bo mogoče kaj bolje.
26	Predlagam, da se od *** in *** zahteva, da v roku 5-ih let vrne denar, ki sta ga dobili iz proračuna za svoje neresno delo. Namesto, da bančniki skrivajo dokumentacijo pred organi pregona, naj banki sami raziščeta, kdo je kriv in kje bodo vzeli denar.
27	V sektorju predelave kovin se čutijo še vedno posledice neizplačanih terjatev, ki so ogrozile naš denarni tok in s tem tudi finančno plat našega podjetja. S bančnimi posojili skušamo zakrpati luknjo neizplačanih terjatev. Poleg tega je stanje plačilne nediscipline zelo hudo, kot tudi stanje konkurence z nizkimi cenami, delo na črno in mnogih drugih postavk v gospodarstvu, kot so predpisi, birokracija, itd.
28	Samo na podlagi kvalitete izdelkov, upoštevanjem rokov dobave izdelkov, ugodni plačilni pogoji in stalnim spremljanjem tehničnih novosti ter dobro organizacijo dela je možno v poslu napredovati. Kljub primernemu nagrajevanju delavcev čutimo premajhno pripadnost podjetju in zavedanje, da je delo potrebno opraviti kvalitetno.
29	Poudarila bi, da smo imeli velik problem pri iskanju kredita za vračilo kredita Probanki d.d.. Edina banka oz. hranilnica, ki je bila pripravljena, da nam odobri kredit za poplačilo kredita Probanki d.d. je bila ***. Ostale banke niso imele posluha za to.
30	Pomoč bank pri našem razvoju ki nam lahko vse vzamete in tudi služite na nas je katastrofa.
31	Banke bi morale plačevati kazen za likvidna sredstva, ki jih ne ponudijo podjetjem po evropskih (ne slovenskih) pogojih.
32	Podjetje ima naslednje specifičnosti: 1. Tuji lastniki(Ruski državljani) 2. Podjetje je 100% izvoznik 3. Podjetje ima negativni kapital, ki je posledica 3 letnega razvoja in prodiranja na svetovne trge 4. Podjetje ima financirano aktivo s 100% viri lastnikov na osnovi dolgoročnih brezobrestnih kreditov. 5. podjetje načrtuje dokapitalizacijo (konverzijo dolgoročnih posojil lastnikov v kapital). Trenutno z bonitetnega vidika podjetje ne more kandidirati za bančni (dolžniški) kapital, še manj pa za državna sredstva.
33	Banke so pri odobranju kreditov neživljenjske, samozadostne-rešujejo samo svoje probleme, enostranske-gledajo samo svojo plat zgodbe, administrativne
34	banke bi morale biti v isti vlogi kot podjetja, če gredo firme v stečaj naj gredo tudi banke, tako pa se v teh jaslih pase sama korupcija in kadri z nepojmljivimi pogodbami odpravninami ne glede na milijardne izgube... dosti vas imamo vsaj opravičil bi se lahko kdo državljanom, ki ste jih okradli sedanjosti in prihodnosti
35	Z večino odgovorov sem imela težave, kajti naše podjetje posluje brez financiranja. Za fianciranje smo zaprosili pri dveh bankah, vendar je bilo zavrnjeno. Vprašanja v anketi so pa večinoma zastavljena tako, kot da podjetje uporablja eno ali več od navedenih oblik financiranja. Pogrešam torej opcijo - podjetje ne uporablja nobene od navedenih možnosti financiranja.
36	Spoštovani, politika našega lastnika je usmerjena v koriščenje internih finančnih virov.
37	Smo mala firma,ki pokriva poslovanje s svojim delom, so težave, konkurenca je zelo velika posebej v naši branži -logistika.
	Lep pozdrav

38	Spoštovani, Poslali ste na dve podjetji anketo oz. Raziskavo o dostopnosti fin. virov in sicer na *** in ***. Na anketo ne bom odgovarjal, ker nismo porabniki zunanjih virov sredstev, pišem vam iz drugega razloga. Smo večji porabnik različnih storitvenih garancij, največ za posle javnih naročil. Zadnji dve leti opažam velik pritisk bank na spreminjanje pogojev izdaje takšnih garancij, seveda v breme prejemnikov garancij. Problem se pojavi že pri naročniku, ki praviloma ne sprejme nobene druge oblike zavarovanja kot bančno garancijo, kljub temu da po zakonu o javnih naročilih lahko predpiše celo vrsto drugih, cenejših zavarovanj. Banke po novem zahtevajo neprimerno stroge pogoje za izdajo garancij, kljub dobri boniteti podjetij, ki garancije zahtevajo. Primer, za izdajo garancije za resnost ponudbe, trajanje do enega leta se plačuje do 0.2% od vrednosti garancije za odobritev, 0,2% kvartalno za vodenje in 30% depozita od vrednosti garancije, kar pomeni 2do 3 kratno povišanje stroškov napram prejšnjemu letu, sprašujem se, kdo je v tem primeru banka. Moj zaključek je, da se izpad prihodkov od financiranja komitentov preusmerja na nerazumno drage bančne storitve iz drugih naslovov bančnega poslovanja. Sprašujem, ali je z vaše strani možna kakšna analiza tega poslovanja in na podlagi tega izdelava alternativnih poslovnih pogojev v izogib nastali situaciji? Hvala za pomoč oz. odgovor
39	Pozdravljeni prejeli smo vaše povabilo k sodelovanju v anketi o financiranju podjetij. Sporočamo vam da naše podjetje še nikoli ni dobilo financiranja pri slovenskih bankah :))) S tujimi bankami pa ni bilo težav zato smatramo da bi bilo smiselno da se obrnete na tajkune in prejemnike velikih vsot posojil brez kritja ki ste jih pri slovenskih bankah delili vsaj rezultati ankete bodo pravilni... Zdaj pa prideta glavni točki, ki nam lahko dasta dobršen del odgovora glede odgovornosti nosilcev javnih funkcij. Vse spremembe zakonodaje so bile sprejete decembra 2006 in naj bi stopile v veljavo s 1.1.2007, razen, pazite!, drugega odstavka 143. člena, 3. točke prvega odstavka 159. člena in 162. člena tega zakona, ki so stopile v veljavo s 1.1.2008. Uganili ste, gre natanko za tiste določbe, ki urejajo pristope bank pri izračunu kapitalske zahteve in pri tem predvsem upravljanje s tveganji v postopku odločanja ter pri odločanju o odobritvi kreditov. Po domače rečeno, zaostritev kreditnih pogojev v smislu zahtevanega povečanja potrebnega zavarovanja je bila odložena za eno leto. In to eno leto naredi veliko razliko glede prevzemnih kreditov. Po pričevanju guvernerja Banke Slovenije Marka Kranjca je bilo tovrstnih kreditov "v letu 2006 pri bankah 1,8 milijarde evrov kreditov (v letu 2004 in 2005 jih je bilo manj), v letu 2007 dve milijardi 600 tisoč, decembra leta 2008 milijardo in 700 tisoč (razlog zmanjšanja v delnem poplačilu kreditov tudi z zaplenbo zastavljenih vrednostnih papirjev) in marca 2009 milijardo in 600 tisoč evrov." Gre torej za dodatnih 800 milijonov evrov, ki so jih banke lahko odobrile za prevzeme še po stari zakonodaji, ker je bil ključni del veljavnosti bolj zaostrenih kreditnih pogojev odložen za eno leto. Meni se zato tukaj postavljata dve ključni vprašanji. Prvič, zakaj sta Banka Slovenije in vlada reagirali tako pozno na pojav povečanih prevzemnih kreditov (še le sredi leta 2006) in zakaj je bila utež za zavarovanje najbolj tveganih kreditov tudi v spremenjeni zakonodaji določena tako nizko (samo v višini 150% vrednosti kredita)? Do takrat so namreč borzni tečaji slovenskih delnic porasli že za trikrat, torej bi morala biti utež za zavarovanje z delnicami postavljena vsaj na 300%. In drugič, komu je bilo v interesu in kdo je vplival na to, da je ključni del spremenjene zakonodaje stopil v veljavo šele z enoletnim zamikom (ko je bil »tajkunski val« že mimo)? Jože P. Damijan -- Lep pozdrav

Priloga 4: Odgovori na vprašanja**Vprašanje 4: Označite kakšen vpliv so imeli našteti dejavniki na vaše poslovanje..**

	Veliko					MSP					Srednje					Srednje	Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Ind.		Grad.	Trg.	Stor.	Malo	
Iskanje strank	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
1 (zelo)		40%		19%	7%	18%	18%	19%	18%	18%	10%	9%	20%	14%	12%	21%	19%	19%	18%	19%	
2		17%	40%	33%	43%	25%	22%	11%	22%	17%	19%	28%	27%	20%	32%	28%	20%	9%	23%	15%	
3 (nevt.)		43%	20%	33%	10%	34%	33%	50%	41%	33%	37%	36%	45%	40%	36%	37%	31%	51%	41%	33%	
4		13%		33%	14%	13%	11%	13%	10%	14%	12%	13%	18%	10%	11%	12%	11%	12%	10%	15%	
5 (ne vpliva)		26%			14%	21%	15%	8%	8%	18%	14%	13%		10%	7%	10%	16%	9%	8%	20%	
Konkurenca	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
1 (zelo)		9%	20%	33%	19%	13%	21%	23%	23%	21%	22%	16%	18%	10%	18%	16%	23%	24%	25%	22%	
2		26%	40%		43%	30%	28%	21%	31%	22%	26%	35%	27%	50%	25%	34%	26%	21%	29%	21%	
3 (nevt.)		52%	20%	33%	19%	42%	31%	41%	29%	33%	33%	30%	45%	20%	32%	31%	31%	40%	31%	33%	
4			20%	33%	10%	5%	10%	10%	10%	15%	12%	6%	9%	10%	21%	11%	12%	10%	10%	14%	
5 (ne vpliva)		13%			10%	11%	10%	4%	6%	10%	8%	13%		10%	4%	9%	9%	4%	6%	10%	
Dostopnost do financiranja	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
1 (zelo)		22%	60%		24%	24%	32%	31%	15%	18%	24%	29%	18%	10%	14%	22%	34%	33%	16%	18%	
2		13%	20%	33%	29%	18%	20%	20%	22%	22%	21%	25%	36%	30%	14%	24%	18%	18%	21%	23%	
3 (nevt.)		17%	20%	67%	33%	23%	28%	29%	39%	32%	32%	30%	18%	15%	21%	25%	28%	30%	43%	34%	
4		13%			10%	11%	10%	10%	15%	12%	12%	6%	9%	15%	14%	10%	12%	10%	15%	11%	
5 (ne vpliva)		35%			5%	25%	9%	10%	9%	16%	11%	10%	18%	30%	36%	20%	9%	9%	6%	13%	
Stroški proizvodnje ali dela	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
1 (zelo)		13%	20%		38%	19%	25%	21%	22%	25%	24%	25%	18%	15%	18%	21%	26%	21%	23%	26%	
2		48%	60%		38%	44%	33%	28%	30%	30%	30%	30%	27%	25%	39%	32%	34%	28%	31%	28%	
3 (nevt.)		26%	20%	100%	10%	25%	28%	35%	40%	29%	32%	32%	55%	45%	25%	34%	27%	33%	40%	30%	
4		9%			5%	7%	10%	12%	5%	8%	9%	10%		5%	11%	9%	9%	13%	5%	8%	
5 (ne vpliva)		4%			10%	5%	4%	4%	3%	8%	5%	3%		10%	7%	5%	4%	4%	2%	8%	
Dostopnost kvalificiranega osebja ali izkušenih menedžerjev	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
1 (zelo)			20%	33%	5%	4%	11%	20%	6%	8%	11%	7%	9%	5%	7%	7%	12%	21%	6%	8%	
2		30%	20%		29%	28%	24%	15%	23%	21%	21%	26%	55%	15%	21%	26%	23%	10%	24%	21%	
3 (nevt.)		43%	40%	67%	43%	44%	37%	42%	51%	41%	42%	38%	18%	45%	39%	37%	37%	45%	51%	41%	
4		13%			10%	11%	19%	16%	13%	16%	16%	17%		25%	18%	17%	19%	18%	11%	16%	
5 (ne vpliva)		13%	20%		14%	13%	9%	7%	8%	13%	10%	12%	18%	10%	14%	13%	8%	6%	8%	13%	
Predpisi	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
1 (zelo)		17%	20%		24%	18%	28%	26%	22%	24%	25%	22%	18%	5%	14%	17%	30%	27%	24%	25%	
2		39%	40%	33%	38%	39%	30%	23%	36%	27%	29%	28%	27%	50%	21%	29%	31%	22%	34%	28%	
3 (nevt.)		17%	40%	67%	33%	24%	30%	35%	34%	31%	32%	35%	36%	25%	39%	35%	28%	34%	35%	29%	
4		22%			5%	16%	7%	11%	4%	12%	9%	10%	18%	5%	25%	14%	6%	10%	4%	10%	
5 (ne vpliva)		4%				3%	5%	5%	5%	7%	6%	6%		15%		5%	5%	6%	4%	8%	
Plačilna nedisciplina	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
1 (zelo)			40%	33%	24%	9%	40%	49%	37%	30%	38%	32%	36%	25%	25%	30%	42%	51%	39%	31%	
2		39%	40%		29%	35%	23%	16%	23%	27%	23%	23%	45%	15%	25%	25%	23%	13%	24%	27%	
3 (nevt.)		17%	20%	33%	29%	21%	21%	27%	25%	23%	23%	29%	9%	30%	11%	23%	18%	28%	25%	25%	
4		22%		33%	14%	19%	11%	4%	6%	12%	9%	12%		25%	29%	17%	11%	4%	3%	9%	
5 (ne vpliva)		22%			5%	16%	5%	4%	9%	8%	7%	4%	9%	5%	11%	7%	6%	3%	10%	8%	

Vir: BS. Vsja podjetja.

Vprašanje 5: Ali ste v letu 2014 uporabili oziroma zaprosili za zunanje vire financiranja?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Malo
Ali ste v 2014 zaprosili za zunanje vire financiranja?	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Da	48%	100%	100%	62%	56%	61%	51%	55%	47%	54%	67%	36%	60%	29%	53%	58%	52%	54%	50%	54%
Ne	52%			38%	44%	39%	49%	45%	53%	46%	33%	64%	40%	71%	47%	42%	48%	46%	50%	46%

Vir: BS. Vsa podjetja.

Vprašanje 6: Kaj je bil poglavitni razlog, da niste zaprosili za zunanje financiranje?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
6) Kaj je bil poglavitni razlog, da niste zaprosili za zunanje financiranje?	100%	0%	0%	100%	100%	72%	74%	77%	75%	74%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Imamo dovolj notranjih virov (privarčevani zaslužek, prodana sredstva).	33%			50%	37%	52%	36%	56%	56%	52%	57%	29%	50%	65%	56%	51%	38%	57%	54%	51%
Investicijski projekt je bil odložen.				13%	2%	6%	3%	10%	6%	6%	4%			10%	6%	7%	3%	11%	6%	7%
Zaradi možne zavrnitve prošnje za zunanje financiranje.	17%				13%	3%	4%	2%	3%	3%	13%	14%			7%		3%	2%	4%	2%
Postopek za odobritev zunanjega financiranja je preveč kompleksen.					0%	3%	11%	4%	3%	5%				5%	2%	4%	13%	4%	3%	5%
Stroški financiranja so previsoki.					0%	8%	19%	5%	6%	9%	4%		13%		3%	9%	22%	4%	7%	10%
Zahteve bank po zavarovanju posojila so bile nesprijemljive.					0%	8%	10%	2%	7%	7%	4%	14%		5%	5%	9%	9%	2%	7%	7%
Podjetje je bilo dokapitalizirano.	8%				7%	3%	0%	0%	1%	1%					0%	4%			1%	1%
Ostalo	42%			38%	41%	18%	16%	21%	17%	18%	17%	43%	38%	15%	22%	18%	13%	20%	18%	17%

Vir: BS. Podjetja, ki niso zaprosila za zunanje financiranje.

Vprašanje 7: Označite katere vire financiranja ste uporabili v 2014 (1. del tabele).

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Malo
Privarčevani zaslužek, prodaja sredstev	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	67%	60%	67%	71%	67%	57%	68%	61%	67%	63%	61%	67%	63%	81%	67%	56%	68%	60%	65%	62%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	7%	20%	0%	12%	9%	16%	5%	13%	9%	12%	8%	17%	25%	5%	10%	19%	4%	11%	10%	12%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	13%	20%	33%	12%	15%	24%	21%	24%	21%	23%	29%	17%	13%	10%	21%	22%	21%	26%	23%	23%
Ne vem	13%	0%	0%	6%	10%	2%	6%	2%	3%	3%	2%	0%	0%	5%	2%	3%	6%	2%	3%	3%
Subvencija ali subvencionirana bančna posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	20%	0%	0%	24%	18%	17%	13%	8%	18%	15%	22%	17%	6%	14%	18%	16%	13%	9%	18%	14%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	13%	0%	33%	12%	13%	19%	12%	11%	10%	14%	19%	0%	31%	5%	16%	19%	13%	9%	11%	13%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	20%	100%	67%	35%	33%	34%	45%	47%	29%	37%	32%	50%	38%	19%	31%	35%	45%	48%	30%	38%
Ne vem	47%	0%	0%	29%	36%	29%	30%	33%	44%	35%	27%	33%	25%	62%	36%	30%	30%	35%	41%	35%
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	13%	60%	100%	41%	29%	27%	31%	28%	22%	27%	34%	50%	38%	14%	31%	25%	30%	27%	24%	26%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	0%	20%	0%	6%	3%	14%	4%	10%	7%	9%	15%	0%	13%	5%	11%	13%	4%	10%	7%	9%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	40%	20%	0%	24%	32%	33%	35%	27%	29%	31%	27%	17%	19%	19%	23%	35%	36%	28%	31%	32%
Ne vem	47%	0%	0%	29%	36%	26%	30%	34%	41%	33%	24%	33%	31%	62%	35%	28%	30%	35%	38%	33%
Bančno posojilo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	47%	80%	100%	71%	58%	47%	38%	44%	34%	41%	54%	33%	56%	14%	43%	44%	38%	42%	37%	40%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	0%	20%	0%	0%	2%	17%	15%	11%	12%	14%	12%	17%	13%	14%	13%	19%	15%	11%	12%	14%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	13%	0%	0%	0%	8%	11%	17%	13%	11%	12%	12%	17%	6%	10%	11%	10%	17%	14%	11%	12%
Ne vem	40%	0%	0%	29%	32%	25%	30%	32%	43%	33%	22%	33%	25%	62%	33%	27%	30%	33%	40%	33%
Komercialni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	0%	40%	67%	18%	11%	15%	16%	16%	12%	14%	24%	0%	13%	5%	16%	11%	17%	16%	13%	14%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	13%	20%	0%	18%	14%	19%	10%	11%	12%	14%	17%	0%	13%	10%	13%	19%	11%	11%	12%	14%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	40%	40%	33%	35%	38%	36%	43%	40%	31%	36%	32%	50%	44%	19%	32%	38%	43%	40%	33%	37%
Ne vem	47%	0%	0%	29%	36%	31%	31%	33%	46%	36%	27%	50%	31%	67%	39%	32%	30%	33%	43%	35%

Vir: BS. Podjetja, ki so zaprosila za zunanje financiranje in podjetja, ki so v vprašanju 6 odgovorila, da imajo dovolj notranjih virov.

Vprašanje 7: Označite katere vire financiranja ste uporabili v 2014 (2. del tabele).

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Ostala posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	27%	0%	67%	6%	21%	14%	9%	16%	10%	12%	19%	17%	13%	19%	18%	12%	9%	16%	9%	11%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	7%	20%	0%	29%	13%	18%	17%	13%	11%	15%	12%	17%	44%	0%	14%	20%	17%	9%	13%	15%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	27%	80%	33%	35%	33%	40%	40%	36%	32%	37%	41%	33%	13%	19%	31%	39%	40%	40%	34%	38%
Ne vem	40%	0%	0%	29%	32%	29%	34%	35%	47%	36%	29%	33%	31%	62%	38%	28%	34%	36%	45%	36%
Lizing, odkup kratkoročnih terjatev, faktoring	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	0%	100%	100%	35%	22%	32%	39%	35%	25%	32%	34%	50%	31%	24%	32%	31%	38%	36%	25%	31%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	13%	0%	0%	18%	13%	13%	12%	8%	9%	10%	14%	0%	13%	5%	10%	13%	13%	7%	9%	10%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	40%	0%	0%	18%	29%	27%	19%	24%	25%	25%	27%	17%	25%	10%	22%	28%	19%	23%	27%	25%
Ne vem	47%	0%	0%	29%	36%	28%	30%	33%	41%	33%	25%	33%	31%	62%	36%	28%	30%	33%	38%	33%
Izdani dolžniški papirji	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	0%	0%	33%	0%	2%	1%	2%	0%	1%	1%	3%	0%	0%	0%	2%	0%	2%	0%	1%	1%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	0%	0%	33%	6%	3%	5%	0%	0%	2%	2%	8%	0%	0%	5%	6%	4%	0%	0%	2%	2%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	53%	100%	33%	65%	59%	65%	67%	65%	51%	61%	61%	50%	69%	33%	55%	66%	68%	64%	54%	62%
Ne vem	47%	0%	0%	29%	36%	29%	31%	35%	46%	36%	27%	50%	31%	62%	38%	30%	30%	36%	44%	36%
Podrejeno posojilo, sindicirano posojilo ali podoben finančni instrument	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	7%	0%	33%	0%	6%	0%	2%	1%	1%	1%	2%	0%	0%	5%	2%	0%	2%	1%	0%	1%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	0%	0%	0%	18%	5%	6%	0%	3%	2%	3%	10%	0%	13%	0%	7%	5%	0%	1%	3%	3%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	47%	100%	67%	47%	52%	62%	65%	61%	48%	58%	61%	50%	56%	29%	52%	62%	66%	62%	51%	59%
Ne vem	47%	0%	0%	35%	38%	31%	33%	35%	49%	38%	27%	50%	31%	67%	39%	33%	32%	36%	46%	38%
Lastniški kapital	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	7%	0%	33%	0%	6%	13%	12%	11%	4%	10%	14%	33%	0%	0%	10%	13%	11%	12%	5%	10%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	20%	20%	33%	29%	23%	18%	12%	22%	18%	18%	15%	0%	38%	14%	17%	19%	13%	20%	19%	18%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	27%	80%	33%	41%	35%	38%	48%	32%	35%	37%	41%	33%	31%	24%	35%	38%	49%	32%	36%	38%
Ne vem	47%	0%	0%	29%	36%	30%	28%	35%	43%	35%	31%	33%	31%	62%	39%	30%	28%	36%	40%	34%

Vir: BS. Podjetja, ki so zaprosila za zunanje financiranje in podjetja, ki so v vprašanju 6 odgovorila, da imajo dovolj notranjih virov.

Vprašanje 8: Označite kako so se v tem obdobju vaše potrebe (povpraševanje) po zunanjem financiranju spremenile.

	Veliko				Veliko	MSP				MSP	Srednje				Srednje	Malo				Malo
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.		Ind.	Grad.	Trg.	Stor.		Ind.	Grad.	Trg.	Stor.		Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale		60%	33%	31%	16%	14%	26%	14%	19%	17%	15%	25%	25%	38%	20%	14%	26%	13%	17%	17%
Ostale nespremenjene		20%	67%	31%	14%	29%	24%	44%	30%	32%	39%	75%	58%	25%	42%	25%	20%	42%	31%	29%
Zmanjšale	27%			8%	18%	14%	8%	16%	8%	12%	13%				8%	14%	9%	18%	8%	12%
Ni relevantno	64%	20%		31%	47%	38%	35%	23%	37%	34%	30%		17%	38%	27%	41%	37%	24%	37%	35%
Ne vem	9%				5%	5%	8%	3%	6%	6%	2%				1%	6%	9%	4%	7%	6%
Bančno posojilo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale	9%	40%	33%	46%	23%	39%	33%	35%	28%	34%	57%	50%	42%	25%	49%	33%	31%	35%	28%	31%
Ostale nespremenjene	18%	40%	33%	23%	23%	22%	36%	25%	25%	26%	15%	25%	33%	25%	20%	25%	37%	24%	25%	27%
Zmanjšale	55%	20%	33%	23%	42%	21%	13%	24%	20%	20%	15%		25%	25%	17%	24%	14%	24%	20%	21%
Ni relevantno	18%			8%	12%	15%	12%	14%	18%	15%	13%	25%		25%	13%	16%	11%	16%	17%	16%
Ne vem					0%	2%	5%	2%	9%	4%					0%	3%	6%	2%	10%	5%
Komercialni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale		40%		23%	10%	12%	8%	6%	8%	9%	13%				8%	11%	9%	7%	8%	9%
Ostale nespremenjene		20%	67%	15%	10%	18%	34%	28%	20%	23%	28%	25%	33%	13%	27%	14%	34%	27%	21%	22%
Zmanjšale	9%	20%		8%	9%	8%	5%	6%	6%	7%	4%				3%	10%	6%	7%	7%	8%
Ni relevantno	82%	20%	33%	54%	65%	56%	43%	54%	56%	54%	48%	50%	67%	88%	56%	59%	43%	53%	54%	53%
Ne vem	9%				5%	6%	10%	5%	9%	7%	7%	25%			6%	6%	9%	5%	10%	8%
Lastniški kapital	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale	27%	40%	33%	8%	24%	16%	10%	13%	8%	12%	9%	25%			7%	19%	9%	15%	8%	13%
Ostale nespremenjene	18%	40%		38%	24%	29%	49%	34%	43%	37%	28%	50%	42%	50%	35%	29%	49%	33%	42%	37%
Zmanjšale					0%	3%	0%	8%	0%	3%	2%		17%		4%	4%		7%		3%
Ni relevantno	55%	20%	67%	46%	50%	45%	34%	37%	39%	40%	50%	25%	42%	50%	47%	43%	34%	36%	38%	38%
Ne vem				8%	2%	8%	8%	8%	10%	8%	11%				7%	6%	9%	9%	11%	9%
Lizing, odkup kratkoročnih terjatev, faktoring	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale		60%		23%	12%	25%	29%	22%	18%	23%	26%	75%	8%	50%	30%	25%	26%	24%	15%	22%
Ostale nespremenjene		20%	67%	38%	16%	24%	27%	24%	25%	25%	26%		42%	25%	27%	23%	29%	22%	25%	24%
Zmanjšale	18%	20%	33%	8%	17%	5%	8%	12%	10%	8%	4%		8%		4%	5%	9%	13%	11%	9%
Ni relevantno	73%			31%	50%	42%	26%	37%	40%	38%	41%	25%	42%	25%	38%	43%	26%	36%	41%	38%
Ne vem	9%				5%	4%	11%	5%	6%	6%	2%				1%	5%	11%	5%	7%	7%
Drugo zunanje financiranje	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale	18%	20%	33%		15%	11%	2%	11%	10%	9%	13%	25%	8%	38%	17%	10%		11%	7%	8%
Ostale nespremenjene	9%	20%	33%	31%	17%	19%	19%	27%	17%	20%	17%		50%		19%	20%	20%	24%	18%	20%
Zmanjšale	18%			8%	12%	3%	3%	3%	3%	3%					0%	4%	3%	4%	3%	3%
Ni relevantno	45%	40%	33%	62%	48%	57%	61%	49%	56%	56%	59%	75%	33%	63%	56%	56%	60%	51%	55%	55%
Ne vem	9%	20%			7%	10%	16%	11%	15%	13%	11%		8%		8%	10%	17%	11%	17%	14%

Vir: BS. Podjetja, ki so zaprosila za zunanje financiranje.

Vprašanje 9: Kaj je (bil) poglavitni namen uporabe sredstev?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Malo
8) Kaj je (bil) poglavitni namen uporabe sredstev?	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Investicije	45%	40%	67%	8%	37%	35%	41%	23%	33%	33%	41%	50%	17%	50%	39%	33%	40%	24%	31%	31%
Tekoče poslovanje	27%	20%		77%	37%	37%	54%	61%	49%	47%	43%	50%	67%	25%	45%	34%	54%	60%	51%	48%
Prestrukturiranje dolga	18%	40%	33%	8%	19%	11%	0%	9%	5%	7%	7%		8%	13%	7%	13%		9%	4%	7%
Raziskave in razvoj	9%				5%	6%	0%	0%	6%	4%	4%				3%	6%			7%	4%
Širitev na drug trg (domač ali tuj)				8%	2%	10%	3%	3%	5%	6%	2%			13%	3%	13%	3%	4%	4%	6%
Ostalo					0%	2%	3%	4%	3%	3%	2%		8%		3%	3%	3%	4%	3%	3%

Vir: BS. Podjetja, ki so zaprosila za zunanje financiranje.

Vprašanje 11: Označite, kolikšen delež zahtevanih sredstev ste prejeli v letu 2014 za posamezno vrsto financiranja.

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Malo
Bančno posojilo (novo ali obnovljeno)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Prejeta vsa sredstva	86%	75%	67%	70%	78%	46%	37%	57%	53%	48%	49%	33%	70%	67%	54%	44%	37%	55%	51%	47%
Prejeta večina sredstev (med 75% in 99%)				30%	8%	21%	18%	15%	2%	15%	24%	67%			20%	20%	15%	18%	2%	13%
Delno prejeta sredstva (med 1% in 74%)		25%	33%		6%	11%	21%	12%	17%	14%	11%		10%	17%	11%	11%	22%	13%	17%	15%
Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov					0%	1%	0%	1%	0%	1%	3%		10%		3%					0%
Vložena zahteva, vendar zavrnjena	14%				7%	18%	24%	13%	17%	18%	14%			17%	11%	20%	26%	15%	17%	19%
Nismo vložili zahteve					0%	1%	0%	0%	2%	1%					0%		2%		2%	1%
Ne vem					0%	2%	0%	1%	10%	4%			10%		2%	3%			11%	4%
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	102%	100%	103%	107%	103%	100%	100%	100%	100%	100%	104%	100%	104%	108%	104%
Prejeta vsa sredstva	100%	33%	67%	40%	68%	65%	46%	64%	50%	58%	48%	50%	71%	40%	51%	74%	46%	63%	52%	60%
Prejeta večina sredstev (med 75% in 99%)		33%		40%	15%	9%	18%	2%	13%	10%	19%	50%	14%	20%	20%	4%	15%		12%	7%
Delno prejeta sredstva (med 1% in 74%)		33%	33%	20%	16%	14%	14%	27%	13%	17%	19%		14%	20%	17%	11%	15%	29%	12%	17%
Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov					0%	0%	0%	0%	0%	0%					0%					0%
Vložena zahteva, vendar zavrnjena					0%	12%	21%	7%	23%	15%	14%			20%	12%	11%	23%	8%	24%	16%
Nismo vložili zahteve					0%	0%	0%	0%	0%	0%					0%					0%
Ne vem					0%	2%	0%	3%	7%	3%					0%	4%		4%	8%	4%
Lizing, odkup kratkoročnih terjatev, faktoring	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Prejeta vsa sredstva		75%	50%	100%	77%	68%	50%	71%	42%	60%	56%		75%	33%	55%	71%	50%	71%	44%	61%
Prejeta večina sredstev (med 75% in 99%)					0%	11%	50%	5%	32%	20%	33%			33%	26%	5%	50%	6%	31%	19%
Delno prejeta sredstva (med 1% in 74%)		25%	50%		23%	14%	0%	24%	11%	14%	11%		25%		12%	14%		24%	13%	14%
Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov					0%	0%	0%	0%	5%	1%					0%				6%	2%
Vložena zahteva, vendar zavrnjena					0%	4%	0%	0%	10%	4%				33%	8%	5%			6%	3%
Ne vem					0%	4%	0%	0%	0%	1%					0%	5%				2%
Komercialni kredit	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	100%	0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Prejeta vsa sredstva				50%	24%	38%	0%	54%	25%	34%	63%		100%		66%	22%		50%	25%	27%
Prejeta večina sredstev (med 75% in 99%)		100%			25%	30%	25%	0%	0%	18%	25%				22%	33%	25%			16%
Delno prejeta sredstva (med 1% in 74%)			100%	50%	51%	18%	50%	23%	50%	29%	13%				11%	22%	50%	25%	50%	33%
Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov					0%	0%	0%	0%	0%	0%					0%					0%
Vložena zahteva, vendar zavrnjena					0%	7%	25%	23%	25%	16%					0%	11%	25%	25%	25%	20%
Ne vem					0%	7%	0%	0%	0%	3%					0%	11%				4%

Vir: BS. Podjetja, ki so vložila zahtevo za posamezno vrsto zunanjega financiranja.

Vprašanje 13: Pri kateri banki ste v letu 2014 pridobili (zaposili za) zunanje financiranje?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Malo
10) Pri kateri banki ste v letu 2014 pridobili (zaposili za) zunanje financiranje?	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Velika domača poslovna banka, pretežno v domači lasti	25%	60%	67%	50%	39%	47%	50%	41%	42%	45%	55%	25%	27%	50%	48%	43%	52%	43%	41%	44%
Majhna domača poslovna banka, pretežno v domači lasti	13%	20%			9%	14%	11%	13%	4%	11%	5%		18%		6%	18%	12%	13%	5%	12%
Domača poslovna banka, pretežno v tuji lasti	50%			50%	39%	37%	32%	44%	45%	40%	40%	50%	55%	38%	43%	35%	30%	43%	46%	39%
Banka v tujini		20%	33%		6%	2%	2%	0%	4%	2%		25%		13%	4%	3%			3%	2%
Ne vem	13%				7%	1%	6%	2%	4%	3%					0%	1%	6%	2%	5%	3%

Vir: BS. Podjetja, ki so zaprosila za zunanje financiranje v bančnem sistemu.

Vprašanje 14: Pri koliko bankah ste zaprosili za posojilo?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Malo
11) Pri koliko bankah ste zaprosili za posojilo?	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Ena				20%	5%	41%	28%	47%	50%	42%	38%		45%		31%	42%	30%	47%	56%	45%
Dve	25%	40%		20%	24%	30%	48%	35%	24%	32%	26%	75%	27%	38%	31%	31%	45%	36%	23%	32%
Tri	25%	40%	33%	30%	29%	20%	7%	8%	9%	13%	19%	25%	18%	13%	18%	20%	6%	6%	8%	11%
Več	50%	20%	67%	30%	43%	8%	8%	7%	13%	9%	17%		9%	38%	18%	4%	9%	6%	10%	7%
Ne vem					0%	2%	8%	4%	4%	4%				13%	2%	3%	9%	4%	3%	4%

Vir: BS. Podjetja, ki so zaprosila za zunanje financiranje v bančnem sistemu.

Vprašanje 15: Kako so se pogoji financiranja za vaše podjetje spremenili v 2014?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Malo
Obrestna mera	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	13%	80%		20%	22%	36%	37%	31%	36%	35%	29%	50%	27%	50%	33%	39%	36%	32%	34%	36%
Ostala nespremenjena				30%	7%	34%	29%	41%	35%	35%	36%	50%	45%	13%	35%	34%	27%	40%	38%	35%
Se je zmanjšala s strani bank	75%	20%	100%	50%	64%	19%	17%	18%	16%	18%	29%		27%	25%	26%	15%	18%	17%	15%	16%
Ne vem	13%				7%	11%	17%	9%	13%	12%	7%			13%	6%	12%	18%	11%	13%	13%
Ostali stroški financiranja, ki niso obrestna mera	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	38%	80%	33%	40%	43%	42%	38%	34%	35%	38%	43%	25%	36%	75%	46%	42%	39%	34%	31%	37%
Ostala nespremenjena	25%		33%	40%	26%	33%	36%	43%	37%	37%	45%	75%	45%		40%	28%	33%	43%	41%	36%
Se je zmanjšala s strani bank	25%	20%	33%	20%	24%	5%	6%	12%	6%	7%	5%		18%		6%	5%	6%	11%	7%	7%
Ne vem	13%				7%	19%	20%	11%	22%	18%	7%			25%	8%	24%	21%	13%	21%	21%
Razpoložljiva velikost posojila ali kreditne linije	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	13%		67%	20%	17%	12%	19%	18%	12%	14%	14%	25%	9%		12%	11%	18%	19%	13%	14%
Ostala nespremenjena	75%	40%		50%	58%	38%	23%	42%	51%	40%	40%	50%	64%	50%	46%	36%	21%	38%	51%	38%
Se je zmanjšala s strani bank		60%	33%	20%	16%	31%	33%	28%	23%	28%	31%	25%	27%	38%	31%	31%	33%	28%	21%	28%
Ne vem	13%			10%	9%	20%	25%	13%	15%	18%	14%			13%	11%	22%	27%	15%	15%	19%
Razpoložljiva zapadlost posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	38%	40%	33%	40%	38%	7%	11%	9%	6%	7%	10%		9%	13%	9%	5%	12%	9%	5%	7%
Ostala nespremenjena	38%	40%	33%	40%	38%	49%	49%	59%	58%	53%	62%	100%	82%	50%	66%	43%	45%	55%	59%	51%
Se je zmanjšala s strani bank	13%	20%	33%	10%	15%	19%	8%	15%	20%	17%	14%			25%	13%	20%	9%	17%	20%	17%
Ne vem	13%			10%	9%	26%	31%	18%	16%	23%	14%		9%	13%	12%	31%	33%	19%	16%	25%
Poroštvene zahteve	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	25%	100%		30%	34%	51%	44%	52%	34%	45%	45%	25%	45%	75%	48%	53%	45%	53%	30%	45%
Ostala nespremenjena	50%		100%	60%	50%	26%	26%	35%	46%	33%	38%	50%	55%	13%	37%	22%	24%	32%	49%	32%
Se je zmanjšala s strani bank	13%				7%	3%	6%	4%	1%	3%	2%				2%	3%	6%	4%	2%	3%
Ne vem	13%			10%	9%	20%	24%	9%	19%	19%	14%	25%		13%	13%	23%	24%	11%	20%	20%
Ostalo, npr. posojilne klavzule	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank		100%	33%	40%	26%	28%	21%	25%	28%	26%	33%	25%	36%	75%	40%	26%	21%	23%	23%	24%
Ostala nespremenjena	63%		33%	50%	49%	30%	32%	42%	43%	36%	45%	50%	55%	13%	42%	24%	30%	40%	46%	35%
Se je zmanjšala s strani bank			33%		3%	1%	6%	2%	1%	2%					0%	1%	6%	2%	2%	2%
Ne vem	38%			10%	23%	41%	41%	31%	28%	36%	21%	25%	9%	13%	18%	49%	42%	34%	30%	39%

Vir: BS. Podjetja, ki so zaprosila za zunanje financiranje v bančnem sistemu.

Vprašanje 16: Za vsako izmed naslednjih oblik financiranja označite, kako se je njihova dostopnost spremenila v letu 2014.

	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Malo
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala	9%		100%	8%	14%	4%	7%	3%	5%	4%	4%	25%	8%	13%	7%	4%	6%	2%	4%	4%
Ostala nespremenjena				23%	6%	28%	30%	40%	32%	32%	30%	50%	42%	13%	31%	28%	29%	40%	34%	32%
Poslabšala	9%	100%		38%	25%	23%	24%	22%	21%	22%	26%		33%	38%	27%	21%	26%	20%	20%	21%
Ni relevantno	64%			23%	43%	35%	21%	20%	29%	28%	37%		8%	38%	30%	34%	23%	22%	28%	28%
Ne vem	18%			8%	12%	10%	18%	15%	13%	13%	2%	25%	8%		4%	14%	17%	16%	14%	15%
Bančno posojilo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala	27%		100%	8%	25%	12%	5%	11%	9%	10%	9%		25%		9%	14%	6%	9%	10%	10%
Ostala nespremenjena		20%		46%	14%	29%	26%	29%	29%	29%	30%	25%	25%	25%	28%	29%	26%	29%	30%	29%
Poslabšala	45%	80%		38%	44%	43%	54%	42%	39%	43%	46%	50%	42%	63%	48%	41%	54%	42%	37%	42%
Ni relevantno	27%			8%	18%	9%	4%	10%	17%	10%	9%	25%		13%	9%	9%	3%	11%	17%	11%
Ne vem					0%	7%	11%	9%	6%	8%	7%		8%		5%	8%	11%	9%	7%	8%
Komercialni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala			33%	15%	6%	3%	3%	2%	3%	3%	4%				3%	3%	3%	2%	3%	3%
Ostala nespremenjena	9%	20%		8%	9%	10%	20%	19%	14%	15%	17%	25%	25%		17%	8%	20%	18%	15%	14%
Poslabšala		60%		8%	8%	22%	19%	19%	15%	19%	17%			13%	13%	24%	20%	22%	15%	20%
Ni relevantno	64%	20%	33%	62%	57%	45%	33%	43%	51%	44%	43%	50%	50%	88%	51%	45%	31%	42%	48%	43%
Ne vem	27%		33%	8%	20%	20%	26%	17%	17%	20%	17%	25%	25%		17%	21%	26%	16%	18%	20%
Lasniški kapital	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala	18%		33%		13%	5%	3%	8%	3%	4%	4%				3%	5%	3%	9%	3%	5%
Ostala nespremenjena	18%			54%	24%	25%	33%	25%	38%	30%	33%	50%	25%	25%	31%	23%	31%	25%	39%	30%
Poslabšala	9%	40%			9%	8%	8%	12%	4%	8%	4%		8%	13%	6%	10%	9%	13%	3%	8%
Ni relevantno	36%	40%	33%	38%	37%	39%	30%	41%	43%	39%	41%	50%	50%	63%	46%	38%	29%	40%	41%	37%
Ne vem	18%	20%	33%	8%	17%	23%	27%	13%	13%	19%	17%		17%		14%	25%	29%	13%	14%	20%
Lizing, odkup kratkoročnih terjatev, faktoring	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala		40%	67%	8%	11%	7%	13%	6%	9%	8%	7%				4%	8%	14%	7%	10%	9%
Ostala nespremenjena	18%		33%	31%	21%	34%	26%	35%	38%	34%	35%	75%	25%	38%	36%	34%	23%	36%	38%	34%
Poslabšala		60%		15%	10%	15%	27%	15%	9%	15%	11%		8%	25%	12%	16%	29%	16%	7%	16%
Ni relevantno	64%			38%	46%	30%	12%	26%	33%	27%	37%	25%	42%	38%	37%	28%	11%	24%	32%	25%
Ne vem	18%			8%	12%	14%	21%	17%	12%	15%	11%		25%		11%	15%	23%	16%	13%	16%
Drugo zunanje financiranje	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala			33%		2%	1%	0%	2%	2%	1%	2%			13%	3%			2%	1%	1%
Ostala nespremenjena	27%		33%	15%	22%	19%	9%	27%	20%	19%	17%	50%	25%	13%	20%	20%	6%	27%	21%	19%
Poslabšala		40%		15%	8%	8%	21%	9%	2%	9%	11%		8%	13%	10%	6%	23%	9%	1%	8%
Ni relevantno	45%	40%		54%	44%	40%	38%	40%	48%	42%	48%	50%	42%	63%	49%	38%	37%	40%	46%	41%
Ne vem	27%	20%	33%	15%	24%	32%	32%	22%	27%	29%	22%		25%		18%	36%	34%	22%	30%	31%

Vir: BS. Podjetja, ki so uporabila zunanje financiranje.

Vprašanje 17: Dostopnost (ponudba) zunanega financiranja je odvisna od različnih dejavnikov. Za vsakega izmed naštetih označite, kako se je dostopnost spremenila v 2014.

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Dostopnost do državne finančne podpore vključujoč garancije	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal					0%	1%	0%	2%	5%	2%				7%	1%	1%		2%	5%	2%
Ostali nespremenjeni	17%	17%	8%	7%	13%	18%	12%	9%	14%	14%	19%	10%		13%	14%	18%	13%	11%	14%	14%
Poslabšal	56%	50%	8%	43%	46%	50%	66%	45%	42%	49%	58%	60%	60%	40%	55%	47%	67%	43%	43%	48%
Ni relevantno	28%	33%	67%	43%	37%	17%	11%	28%	24%	20%	13%	30%	30%	20%	19%	18%	8%	28%	24%	21%
Ne vem			17%	7%	4%	14%	11%	16%	16%	14%	10%		10%	20%	11%	15%	13%	17%	15%	15%
Kreditna zgodovina vašega podjetja	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal	28%	50%	33%	14%	27%	21%	15%	23%	14%	18%	26%		10%	27%	21%	19%	17%	26%	13%	18%
Ostali nespremenjeni	56%	17%	50%	64%	55%	51%	50%	45%	42%	47%	45%	80%	40%	40%	46%	53%	46%	46%	43%	47%
Poslabšal	11%	33%	8%	7%	11%	13%	13%	11%	15%	13%	16%	20%	20%	20%	18%	13%	13%	9%	14%	12%
Ni relevantno	6%		8%	7%	6%	9%	15%	13%	20%	14%	10%		20%	7%	10%	8%	17%	11%	22%	15%
Ne vem				7%	1%	6%	7%	8%	9%	7%	3%		10%	7%	5%	7%	8%	7%	9%	8%
Lastni kapital vašega podjetja	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal	22%		25%	7%	18%	25%	13%	13%	17%	18%	29%	20%	20%	13%	23%	24%	13%	11%	17%	17%
Ostali nespremenjeni	67%	67%	25%	57%	59%	52%	49%	50%	45%	49%	48%	70%	30%	67%	51%	53%	46%	54%	43%	48%
Poslabšal		17%	33%	14%	9%	10%	20%	17%	10%	13%	3%	10%	30%	7%	10%	13%	21%	15%	10%	14%
Ni relevantno	6%	17%	8%	14%	8%	7%	11%	17%	19%	14%	13%		10%	7%	10%	6%	13%	19%	21%	15%
Ne vem	6%		8%	7%	6%	6%	7%	3%	9%	6%	6%		10%	7%	7%	6%	8%	2%	9%	6%
Pripravljenost bank za odobritev posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal	6%			7%	5%	6%	0%	5%	6%	5%	3%		10%	7%	5%	7%		4%	6%	5%
Ostali nespremenjeni	33%	17%	17%	14%	26%	21%	17%	23%	20%	21%	19%	20%	20%	20%	20%	22%	17%	24%	20%	21%
Poslabšal	56%	67%	83%	64%	62%	69%	76%	64%	61%	66%	74%	80%	70%	67%	72%	67%	75%	63%	60%	65%
Ni relevantno	6%	17%		7%	6%	3%	4%	2%	9%	5%	3%			7%	3%	3%	4%	2%	9%	5%
Ne vem				7%	1%	1%	4%	6%	5%	4%					0%	1%	4%	7%	6%	5%
Pripravljenost investitorjev za kupovanje lastniških in dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdalo vaše podjetje	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal			8%		1%	1%	0%	2%	2%	1%			10%		2%	1%			2%	1%
Ostali nespremenjeni		17%	8%	7%	4%	2%	4%	5%	6%	4%				7%	1%	3%	4%	6%	6%	5%
Poslabšal	11%				7%	5%	11%	5%	15%	9%				20%	4%	7%	13%	6%	14%	10%
Ni relevantno	83%	83%	75%	79%	81%	59%	47%	63%	49%	55%	74%	90%	70%	60%	72%	54%	42%	61%	47%	51%
Ne vem	6%		8%	14%	7%	32%	38%	27%	29%	31%	26%	10%	20%	13%	20%	35%	42%	28%	31%	33%
Pripravljenost poslovnih partnerjev za odobritev komercialnega kredita	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal		17%	8%		2%	3%	0%	0%	2%	2%	6%				3%	1%			2%	1%
Ostali nespremenjeni	28%	50%	17%		22%	18%	17%	20%	9%	15%	26%	20%	30%	7%	22%	15%	17%	19%	9%	14%
Poslabšal	33%			14%	23%	27%	37%	23%	35%	30%	23%	30%	40%	27%	27%	29%	38%	20%	36%	31%
Ni relevantno	39%	33%	58%	79%	50%	29%	28%	37%	35%	33%	29%	50%	30%	47%	35%	29%	25%	39%	33%	32%
Ne vem			17%	7%	4%	23%	18%	19%	20%	20%	16%			20%	12%	25%	21%	22%	20%	22%
Splošno ekonomsko stanje, kolikor vpliva na dostopnost do zunanega financiranja	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal	6%				3%	5%	1%	3%	4%	4%	3%	10%			3%	6%		4%	5%	4%
Ostali nespremenjeni	17%	17%	25%	21%	19%	17%	16%	12%	18%	16%	10%	10%	10%	13%	11%	19%	17%	13%	18%	17%
Poslabšal	78%	83%	75%	71%	76%	74%	79%	81%	66%	74%	87%	80%	90%	87%	87%	69%	79%	80%	63%	71%
Ni relevantno				7%	1%	3%	0%	2%	3%	2%					0%	4%		2%	3%	3%
Ne vem					0%	1%	4%	2%	9%	4%					0%	1%	4%	2%	10%	5%
Stanje vašega podjetja, v smislu prodaj in dobičkonosnosti ali poslovnega načrta, kolikor vpliva na dostopnost do zunanega financiranja za vas	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal	44%	33%	25%	14%	35%	22%	7%	16%	11%	15%	35%				21%	17%	8%	19%	10%	14%
Ostali nespremenjeni	28%	17%	42%	43%	32%	32%	44%	41%	38%	37%	29%	60%	70%	27%	39%	33%	42%	35%	39%	37%
Poslabšal	28%	50%	33%	21%	28%	35%	30%	36%	32%	34%	29%	40%	30%	53%	36%	38%	29%	37%	29%	33%
Ni relevantno					0%	6%	7%	5%	11%	8%	3%				2%	7%	8%	6%	13%	9%
Ne vem				21%	4%	5%	11%	3%	9%	7%	3%			7%	3%	6%	13%	4%	9%	7%

Vir: BS. Podjetja, ki so zaprosila za zunanje financiranje.

Vprašanje 18: Za vsako izmed naslednjih oblik financiranja označite, kako pričakujete da se bo njihova dostopnost spremenila v naslednjem letu (v letu 2015)?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo			
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Srednje	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.
Privarčevani zaslužki ali prodaja lastniškega kapitala	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala	43%		67%	19%	36%	18%	19%	27%	17%	20%	20%	45%	20%	14%	21%	17%	16%	28%	17%
Ostala nespremenjena	30%	40%	33%	48%	35%	49%	35%	33%	44%	42%	43%	45%	55%	46%	46%	50%	34%	30%	43%
Se bo poslabšala	9%	20%		14%	10%	14%	30%	24%	19%	20%	16%		20%	14%	15%	13%	33%	25%	20%
Inštrument ni relevanten za podjetje	4%	40%		19%	10%	8%	5%	5%	5%	6%	14%	9%		7%	10%	6%	4%	6%	5%
Ne vem	13%				9%	12%	11%	11%	15%	13%	6%		5%	18%	8%	14%	12%	12%	15%
Prekoračitev bančnega računa, kreditna linija ali negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala				5%	1%	4%	7%	4%	5%	5%	4%	18%	10%	4%	6%	4%	6%	3%	6%
Ostala nespremenjena	48%		100%	57%	49%	46%	40%	44%	44%	44%	45%	18%	50%	50%	44%	46%	42%	44%	43%
Se bo poslabšala		80%		10%	7%	15%	18%	14%	11%	14%	16%	9%	5%	4%	11%	15%	19%	15%	12%
Inštrument ni relevanten za podjetje	39%	20%		29%	34%	24%	24%	29%	23%	25%	30%	55%	30%	25%	31%	21%	21%	29%	23%
Ne vem	13%				9%	11%	11%	9%	16%	12%	4%		5%	18%	8%	13%	12%	10%	16%
Bančna posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala	26%	20%	33%	14%	23%	15%	17%	11%	11%	13%	13%	27%	10%	7%	12%	15%	16%	11%	12%
Ostala nespremenjena	39%		67%	67%	44%	41%	32%	41%	41%	39%	46%	36%	55%	39%	45%	39%	31%	40%	41%
Se bo poslabšala		80%		14%	8%	27%	31%	22%	19%	24%	29%	9%	15%	14%	21%	26%	33%	23%	20%
Inštrument ni relevanten za podjetje	30%			5%	22%	7%	9%	13%	9%	9%	6%	27%	15%	14%	11%	8%	7%	13%	8%
Ne vem	4%				3%	10%	11%	13%	20%	14%	6%		5%	25%	10%	12%	12%	14%	19%
Komercialni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala	9%		33%	5%	8%	5%	6%	3%	7%	5%	4%	9%	5%	4%	5%	6%	6%	3%	7%
Ostala nespremenjena	17%	20%	33%	33%	20%	34%	26%	35%	29%	32%	38%	36%	30%	25%	33%	33%	25%	36%	30%
Se bo poslabšala	4%	40%		5%	6%	16%	24%	11%	12%	15%	10%	9%		4%	7%	18%	25%	13%	13%
Inštrument ni relevanten za podjetje	52%	40%	33%	52%	51%	25%	26%	29%	26%	26%	33%	45%	45%	43%	39%	22%	24%	27%	24%
Ne vem	17%		33%	5%	14%	19%	18%	22%	26%	22%	14%		20%	25%	17%	21%	19%	22%	26%
Lastniški kapital	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala	22%	20%			16%	10%	11%	10%	10%	10%	10%	27%	15%	14%	13%	10%	9%	9%	10%
Ostala nespremenjena	39%	40%	33%	62%	44%	55%	39%	49%	49%	49%	51%	27%	65%	46%	49%	57%	40%	47%	50%
Se bo poslabšala	4%	20%			4%	8%	14%	11%	6%	9%	7%			4%	5%	8%	15%	13%	6%
Inštrument ni relevanten za podjetje	17%	20%	33%	29%	21%	10%	17%	15%	16%	14%	16%	36%	15%	18%	18%	8%	15%	15%	16%
Ne vem	17%		33%	10%	15%	17%	20%	15%	18%	17%	16%	9%	5%	18%	14%	17%	21%	17%	18%
Lizing, odkup kratkoročnih terjatev, faktoring	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala	9%		33%		7%	7%	15%	11%	7%	9%	7%	18%	10%	11%	10%	7%	15%	11%	6%
Ostala nespremenjena	30%	20%	67%	57%	37%	42%	34%	40%	41%	40%	39%	55%	35%	36%	39%	43%	31%	41%	42%
Se bo poslabšala		60%		5%	5%	13%	17%	9%	8%	11%	13%	9%		7%	9%	13%	18%	10%	8%
Inštrument ni relevanten za podjetje	52%	20%	33%	44%	23%	17%	23%	20%	21%	21%	29%	18%	40%	21%	27%	20%	16%	21%	20%
Ne vem	9%		5%	7%	7%	15%	18%	17%	25%	19%	12%		15%	25%	14%	16%	19%	18%	24%
Drugo zunanje financiranje	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala	4%		33%		4%	4%	8%	4%	2%	4%	4%	9%			3%	4%	7%	5%	3%
Ostala nespremenjena	35%		33%	52%	37%	33%	21%	31%	32%	30%	28%	36%	45%	25%	30%	34%	19%	29%	33%
Se bo poslabšala	4%	40%		14%	8%	7%	19%	10%	5%	9%	12%			7%	8%	6%	21%	11%	5%
Inštrument ni relevanten za podjetje	30%	40%		19%	27%	25%	22%	26%	27%	25%	35%	36%	30%	32%	34%	21%	21%	26%	26%
Ne vem	26%	20%	33%	14%	23%	32%	30%	29%	34%	32%	22%	18%	25%	36%	26%	35%	31%	30%	34%

Vir: BS. Vsa podjetja.